



**ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΊΔΡΥΜΑ  
ΚΡΗΤΗΣ**  
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ  
ΤΜΗΜΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ



# **ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΛΛΑΔΑΣ-ΚΙΝΑΣ: ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ**

ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΑ:

ΕΛΕΥΘΕΡΑΚΗ

ΕΛΕΝΗ

ΑΜ 378

ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ:

ΔΗΜΟΤΙΚΑΛΗΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ

ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ 2011

## ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η Κίνα είναι μία από τις ελάχιστες χώρες που γνώρισε τεράστια οικονομική ανάπτυξη σε λίγο, σχετικά, χρονικό διάστημα όπως, άλλωστε, οι περισσότερες χώρες του Ανατολικού μπλοκ της Ασίας. Στην παρούσα εργασία, θα αναλύσουμε πως μια τεράστια οικονομικά χώρα μπορεί να αναπτύξει οικονομικές σχέσεις με μια πολύ μικρότερη της οικονομικά χώρα, όπως είναι η Ελλάδα. Αρχικά, θα αναλύσουμε την οικονομική ιστορία των εκάστοτε χωρών για να διαπιστώσουμε με ποιο τρόπο η καθεμιά χώρα δημιούργησε την οικονομία της. Στην συνέχεια, θα αναπτύξουμε το πώς ξεκίνησαν οι εμπορικές και οι επενδυτικές σχέσεις των χωρών και το πώς αναπτύχθηκαν με το πέρασμα των χρόνων. Όλα αυτά θα αναλυθούν με σχετικά διαγράμματα και πίνακες, για να κατανοηθεί καλύτερα η κατάσταση. Τέλος, δεδομένου, ότι ζούμε σε μια κοινωνία που μαστίζεται, πλέον, από το πρόβλημα της οικονομικής κρίσης, θα αναφέρουμε, με ποιον τρόπο οι σχέσεις αυτών των δύο χωρών, έχει επηρεάσει την οικονομία τους, εάν δηλαδή την έχει βελτιώσει ή την έχει επιδεινώσει αλλά και το πώς οι σχέσεις της Ελλάδας και της Κίνας μπορούν να βελτιωθούν ακόμα περισσότερο.

## ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ .....	σελ. 4
1. Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΙΝΑΣ .....	σελ. 5
1.1 Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ .....	σελ. 5
1.2 Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΚΙΝΑΣ.....	σελ.11
2. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΛΛΑΔΑΣ-ΚΙΝΑΣ.....	σελ. 19
2.1 ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ- ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΑΓΑΘΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΤΙΣ ΔΥΟ ΧΩΡΕΣ.....	σελ.19
2.2 ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΕ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΚΙΝΑ.....	σελ.37
3. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ- ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ .....	σελ. 50
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ .....	σελ.52

## ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παγκοσμιοποίηση είναι μια διαδικασία που βιώνουμε, πλέον όλοι στην σύγχρονη εποχή. Με την παγκοσμιοποίηση, οι χώρες άρχισαν να έχουν αυξανόμενη οικονομική αλληλεξάρτηση, μέσω του αυξανόμενου όγκου και ποικιλίας διεθνών συναλλαγών, αγαθών και υπηρεσιών, της ελεύθερης ροής κεφαλαίου διεθνώς και της γρήγορης και ευρείας διάχυσης της τεχνολογίας. Οι δεσμοί συσφίγγουν και συνδέουν τις εθνικές οικονομίες, καθιστώντας την παγκοσμιοποίηση σημαντικό γνώρισμα της παγκόσμιας οικονομίας. Σχεδόν όλοι οι οικονομολόγοι υποστηρίζουν ότι, η παγκοσμιοποίηση υπόσχεται έναν κόσμο παγκόσμιας ευημερίας και διεθνούς συνεργασίας. (Gilpin, 2002) Αν και κάποιοι υποστηρίζουν ότι η παγκοσμιοποίηση είναι μια σοβαρή απειλή για την παγκόσμια οικονομία, εντούτοις οι περισσότεροι υποστηρίζουν το ακριβώς αντίθετο.

Με την παρούσα εργασία, γίνεται μια προσπάθεια να κατανοηθεί αυτό ακριβώς το φαινόμενο. Το πώς, δηλαδή, δύο χώρες μπορούν να αναπτύξουν οικονομικές συναλλαγές, ακόμη και αν έχουν οικονομικά τεράστιες διαφορές εφόσον με την παγκοσμιοποίηση οι αγορές άνοιξαν και είναι πλέον περισσότερο εφικτό κάτι τέτοιο.

Η Κίνα, με το πέρασμα των χρόνων, έχει αναπτυχθεί σε μια χώρα με τεράστια οικονομική ανάπτυξη, όπως και πολλές χώρες της Ασίας. Είναι φυσικό, λοιπόν, οι χώρες της Ε.Ε (Ευρωπαϊκής Ένωσης), ανάμεσα τους και η Ελλάδα να επιδιώκουν να αναπτύξουν οικονομική σχέση με την τεράστια αυτή οικονομία. Η Ελλάδα, τα τελευταία χρόνια, αναπτύσσει με την Κίνα, όλο και καλύτερες και στενότερες οικονομικές σχέσεις.

Παρακάτω, αυτό το θέμα θα αναλυθεί εκτενέστερα. Στο κεφάλαιο 1 παρουσιάζεται η σύντομη οικονομική ιστορία των δυο χωρών. Δηλαδή θα αναλυθεί το πώς αυτές οι δυο οικονομίες κατάφεραν να φτάσουν στο σημείο που βρίσκονται αυτή την στιγμή μέσα από την εξιστόρησή τους από τα παλαιά χρόνια μέχρι και σήμερα. Στο κεφάλαιο 2 θα αναλυθεί η γενική οικονομική σχέση των δυο χωρών. Αρχικά θα δούμε τις εμπορικές τους σχέσεις και στην συνέχεια τις σχέσεις τους στον τομέα των επενδύσεων. Τέλος, στο κεφάλαιο 3, στο οποίο αναφέρονται τα συμπεράσματα και οι προτάσεις θα διαπιστώσουμε πως οι δυο χώρες κατάφεραν να βοηθήσουν την οικονομία τους μέσω της συνεργασίας τους και πως μπορεί αυτή η σχέση να αναπτυχθεί ακόμα περισσότερο.

# **1. Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΙΝΑΣ**

## **1.1 Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ**

Η Ελλάδα την περίοδο του Δεύτερου Παγκοσμίου Πολέμου ήταν μία χώρα με σχεδόν ανύπαρκτη οικονομία. Μετά τον πόλεμο, άρχισε το εθνικό εισόδημα να επανέρχεται στα επίπεδα που ήταν πριν από τον πόλεμο αλλά, παρ' όλα αυτά εξακολουθούσε να είναι μια χώρα αρκετά φτωχή. Ο αγροτικός τομέας, στις αρχές της δεκαετίας του 50, κατείχε δεσπόζουσα θέση στην ελληνική οικονομία. Η αγροτική παραγωγή κατείχε περίπου το 30% του ΑΕΠ (Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν), και περίπου το 58% του πληθυσμού ασχολούνταν με τον αγροτικό τομέα εκείνη την εποχή.

Σε αντίθεση με τον αγροτικό τομέα, το μερίδιο του ΑΕΠ στον βιομηχανικό κλάδο ήταν μόλις 20% και το μερίδιο του στην απασχόληση ήταν μόνο 18%. Το 1950, το ΑΕΠ, αναπτυσσόταν, σε γενικές γραμμές, με ταχείς ρυθμούς αλλά υπήρχαν όμως και μεγάλες διακυμάνσεις, γεγονός που υπήρχε και στον τομέα των επενδύσεων.

Εκείνη την περίοδο, σαν μία προσπάθεια βοήθειας της χώρας άρχισαν μαζικές επενδύσεις από κεφάλαια των ΗΠΑ, σύμφωνα με το σχέδιο Μάρσαλ, το οποίο σχέδιο αφορούσε στην οικονομική ενίσχυση δεκαέξι κρατών της ευρωπαϊκής ηπείρου μετά την λήξη του Β Παγκοσμίου Πολέμου και για περίοδο τεσσάρων ετών. Την τριετία, 1949-1951, ολόκληρο το εισόδημα της χώρας στηριζόταν από την αμερικανική βοήθεια. Οι ετήσιες επενδύσεις των ποσών της αμερικανικής βοήθειας αντιπροσώπευαν κατά μέσο όρο το 8,4% του ΑΕΠ και το 1949-50 έφτασαν ακόμα και το 14% του ΑΕΠ. Σταδιακά, οι επενδύσεις αυτές άρχισαν να αποδίδουν και έτσι, βοήθησαν την οικονομία της χώρας.

Οι κάτοικοι της χώρας, εκείνη την εποχή ήταν δύσπιστοι προς την δραχμή και υπήρχε αποθησαυρισμός χρυσών λιρών και απροθυμία του κοινού να επιστρέψει στις

τράπεζες. Από το 1950 και μετά, η κατάσταση αυτή άρχισε να αλλάζει. Λόγω της οικονομικής σταθερότητας που επικρατούσε τότε, οι Έλληνες άρχισαν να εμπιστεύονται την δραχμή και να αποταμιεύουν σε δραχμές αντί σε χρυσό, όπως γινόταν μέχρι τότε και οι πολίτες άρχισαν σταδιακά να επιστρέφουν στις τράπεζες.

Όλα αυτά βοήθησαν στην άνθιση της ελληνικής οικονομίας. Η Ελλάδα του 1948, άρχισε να αναπτύσσει την οικονομία της σε ρυθμούς που βλέπουμε μόνο στην Κίνα πια, όπως θα αναφερθεί και παρακάτω. Ο μέσος ρυθμός αύξησης της μεταποιητικής παραγωγής ήταν 8,6%. Η Ελλάδα του 1960, γνώρισε μία τεράστια ανάπτυξη, που σημαίνει νέους δρόμους, κτίρια και εργοστάσια, φτηνό εργατικό δυναμικό, μεγάλη αύξηση της παραγωγικότητας, μεγάλες εγχώριες επενδύσεις από τις αποταμιεύσεις που άρχισαν το 1953.

Οι εξελίξεις αργότερα, όμως, ήταν δραματικότερες. Τα έτη 1966-67, σημειώθηκε μείωση των επενδύσεων και αύξηση της χορήγησης δανείων από τις τράπεζες. Η ελληνική οικονομία δεν έπαψε να αυξάνεται, αλλά όχι με τους ίδιους ρυθμούς που επικρατούσαν την δεκαετία του 60. Σταδιακά, επίσης, άρχισε να αυξάνεται και ο πληθωρισμός.

Παρ' όλα αυτά, την περίοδο της δικτατορίας τα πράγματα άλλαξαν. Το καθεστώς των συνταγματαρχών συγκράτησε τις καταναλωτικές δαπάνες ως ποσοστό του ΑΕΠ και επιτάχυνε τον ρυθμό αύξησης των δημόσιων επενδύσεων με μάλλον πενιχρά αποτελέσματα. Η εισοδηματική πολιτική της δικτατορίας οδήγησε σε αυξήσεις μισθών, με αποτέλεσμα να αυξηθεί και η παραγωγικότητα. Αργότερα, όμως η πολιτική αυτή σκλήρυνε, με αποτέλεσμα, η παραγωγικότητα να αυξάνεται ταχύτερα από τους μισθούς. Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα να μειωθεί το μερίδιο της εργασίας και να κορυφωθούν τα ποσοστά κερδοφορίας σε όλους τους τομείς.

Ειδικά, το 1973, την περίοδο των πετρελαϊκών κρίσεων που η τιμή του πετρελαίου τετραπλασιάστηκε, η ευάλωτη ελληνική οικονομία επιδεινώθηκε, εφόσον βρισκόταν ήδη σε φάση πληθωριστικής έξαρσης. Το 1973, ο πληθωρισμός ανέβηκε στο 15,5 % και το 1974, ιδίως έφτασε στο ποσοστό του 26,9%.

Το 1973-74, ήταν σημείο καμψής για την ελληνική οικονομία. Οι επιδόσεις της, βαθμιαία, χειροτέρεψαν. Στο διάστημα 1974-80, ο μέσος ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ γνώρισε μια μεγάλη επιβράδυνση. Από το 8,9 % της περιόδου 1963-73, μειώθηκε στο 2,9% ενώ ο πληθωρισμός διαμορφώθηκε στο 17,5%. Όσο για το ισοζύγιο των εξωτερικών πληρωμών εξακολουθούσε να είναι ελλειμματικό και, μάλιστα, διογκώθηκε. Αυτό οφειλόταν, όχι στις εξαγωγές αλλά στην αυξανόμενη εισαγωγική

διείσδυση. Η ανεργία, από την άλλη, δεν επηρεάστηκε ιδιαίτερα και κυμαινόταν σε πολύ χαμηλά επίπεδα, μόνο στο 2% κατά μέσο όρο. Ακόμα, αν και υπήρχε επιβράδυνση στην ανάπτυξη του ΑΕΠ, η σύγκριση των επιδόσεων της ελληνικής οικονομίας με αυτές των ανεπτυγμένων χωρών δεν ήταν δυσμενείς. Μπορούμε να πούμε, ότι εκείνη την περίοδο, οι ρυθμοί ανόδου του ΑΕΠ ήταν καλύτεροι από τις άλλες χώρες του ΟΟΣΑ σύμφωνα με στοιχείο από την «ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ» του ιστορικού Σακελλαρόπουλου. (2003)

Αντίθετα, την περίοδο 1981-94, η ελληνική οικονομία επήλθε σε πλήρη στασιμότητα. Ο ρυθμός ανάπτυξης του ΑΕΠ επιβραδύνθηκε ακόμα πιο πολύ, πέφτοντας στο 0,8% τον χρόνο και, συγχρόνως, το ποσοστό του πληθωρισμού αυξήθηκε και άλλο, φτάνοντας στο ποσοστό του 19%, ετησίως. Η ανεργία άρχισε να αυξάνεται κατακόρυφα από το 1980 και μετά. Από το 2,8% του 1980, έφτασε κοντά στο 8% το 1983. Ακόμα και το έλλειμμα του εμπορικού ισοζυγίου αυξήθηκε ακόμα περισσότερο. Η κύρια αιτία αυτού του φαινομένου ήταν η απώλεια ανταγωνιστικότητας στα εμπορεύσιμα προϊόντα της Ελλάδας και η ακόλουθη μείωση των εξαγωγών.

Αντιθέτως, την περίοδο 1995-2003 η οικονομία της χώρας γνώρισε μια ανάκαμψη. Εκείνη την περίοδο, ο μέσος ρυθμός ανάπτυξης του ΑΕΠ, έφτασε στο 3,5% περίπου κάθε χρόνο. Ο πληθωρισμός μειώθηκε στο 13,5% κατά μέσο όρο και αργότερα μειώθηκε ακόμα περισσότερο και έφτασε στο 4,9%. Ειδικά, το 1999 σημείωσε την μικρότερη αύξηση (2,6%) τα τελευταία 30 χρόνια. Το ποσοστό της ανεργίας, όμως, ενώ από το 1983-90 ήταν σταθερό στο 7% με 8%, από το 1991 άρχισε να αυξάνεται, με αποτέλεσμα το 1999 να φτάσει κοντά στο 12% και στην συνέχεια να σημειώσει ξανά μείωση το 2000. Το εμπορικό ισοζύγιο, από την άλλη, άρχισε να βελτιώνεται στο διάστημα από το 1991-95. Στο δεύτερο μισό της δεκαετίας του 90, όμως άρχισε πάλι να επιδεινώνεται.

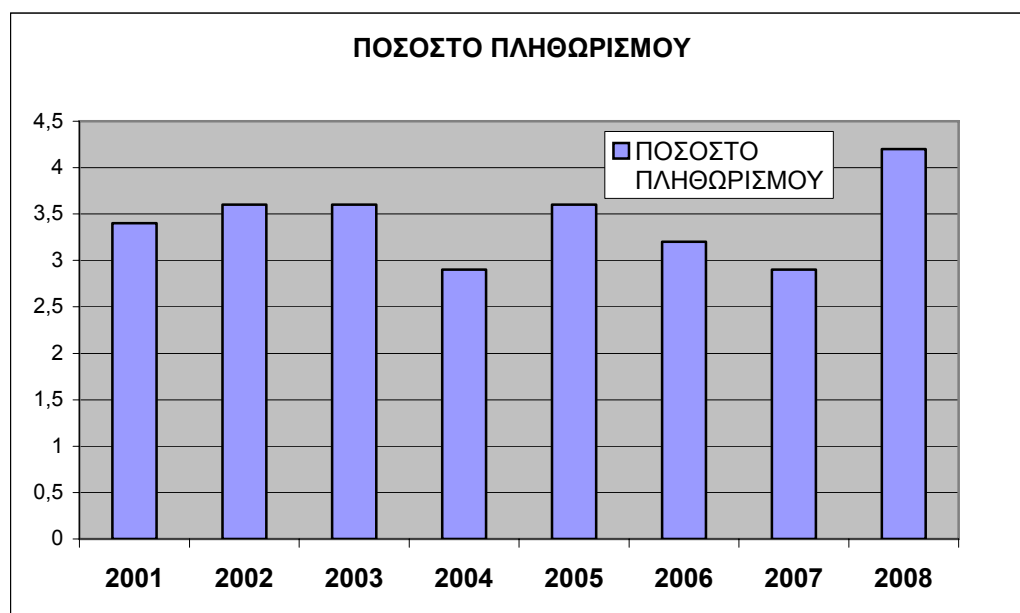
Η οικονομία της Ελλάδας, τα τελευταία χρόνια, έχει φτάσει στο επίπεδο που ήταν πριν από είκοσι χρόνια. Η ανεργία είχε φτάσει στο 12,1 % , όπως βλέπουμε και παρακάτω, ο πληθωρισμός έχει ανέβει στο 2,6 % το 2010 και το δημόσιο χρέος μεγαλώνει μέρα με την μέρα σύμφωνα με στοιχεία από άρθρο της εφημερίδας «ΤΟ ΒΗΜΑ» του 2010. Το 2007 το ΑΕΠ της χώρας ανήλθε στο 92,8% του μέσου κοινοτικού (εφ. «EXPRESS», 2010). Δυστυχώς, η χώρα έφτασε σε αυτό το σημείο από μια σειρά κυβερνητικών λαθών και αδυναμίας διόρθωσης τους. Παρακάτω, τα

σχεδιαγράμματα και οι πίνακες δείχνουν την οικονομική κατάσταση της χώρας τα τελευταία χρόνια.

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
ΠΟΣΟΣΤΑ ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΥ ΣΕ ΠΟΣΟΣΤΟ %	3,4	3,6	3,6	2,9	3,6	3,2	2,9	4,2

**Πίνακας 1:** Τα ποσοστά πληθωρισμού στην Ελλάδα από το 2001 έως το 2010. (Πηγή: [www.oecd.gr](http://www.oecd.gr)).

Όπως παρατηρούμε από τον πίνακα 1, το ποσοστό πληθωρισμού είχε αυξομειώσεις από το 2001 έως το 2007. Το 2008 όμως ήταν ιδιαίτερα υψηλό, όταν δηλαδή η χώρα άρχισε να αντιμετωπίζει το πρόβλημα της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης.



**Σχεδιάγραμμα 1:** Η αύξηση του πληθωρισμού από το 2001 έως το 2008 διαγραμματικά.

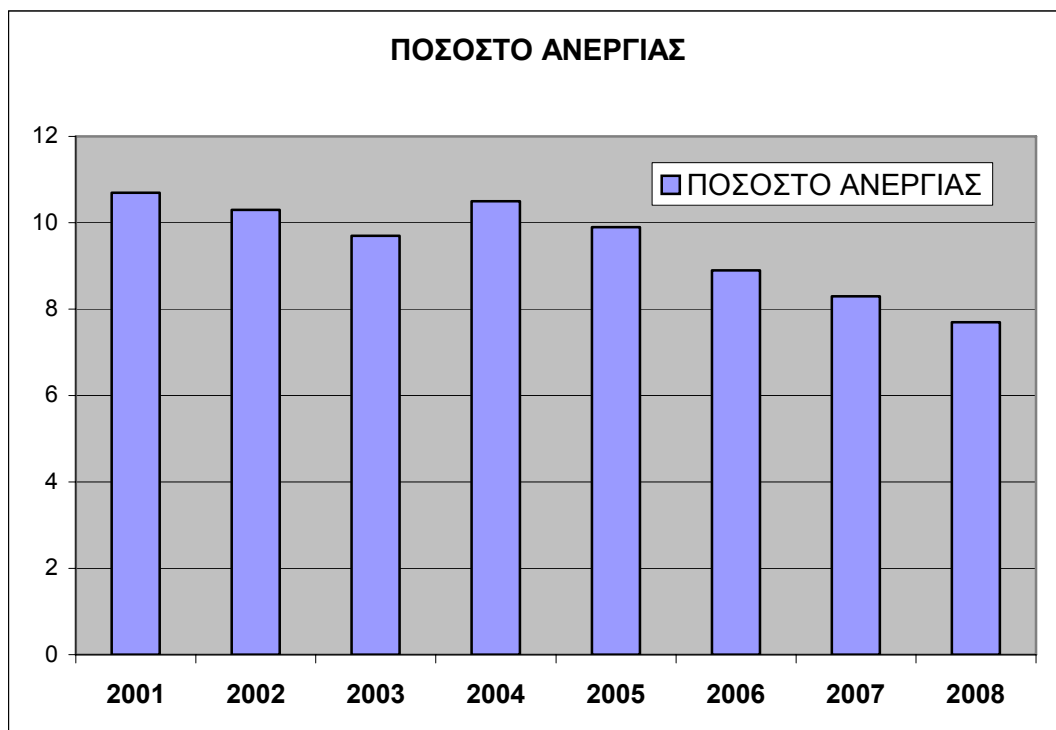
Όπως παρατηρείται και από το διάγραμμα 1, τα στοιχεία του οποίου είναι από τον πίνακα 1, η χειρότερη χρονιά για την Ελλάδα από άποψη πληθωρισμού ήταν το 2008 και η καλύτερες το 2004 και το 2007.



	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
ΠΟΣΟΣΤΑ ΑΝΕΡΓΙΑΣ ΣΕ ΠΟΣΟΣΤΟ %	10,7	10,3	9,7	10,5	9,9	8,9	8,3	7,7

Πίνακας 2: Τα ποσοστά ανεργίας στην Ελλάδα από το 2001 έως το 2010 (Πηγή: [www.oecd.gr](http://www.oecd.gr)).

Σύμφωνα με τον πίνακα 2, τα ποσοστά ανεργίας είναι αρκετά υψηλά αν και από το 2005 παρατηρείται μία σχετική μείωση που όμως, δεν είναι αρκετά μεγάλη. Παρ' όλα αυτά, από το 2009, και ενώ η ανεργία μειωνόταν, σημειώθηκε ξαφνικά μία αύξηση και έφτασε στο επίπεδο του 9,3%. Από τότε, τα ποσοστά της ανεργίας δεν έχουν πάψει να αυξάνονται, με αποτέλεσμα η κατάσταση των ανέργων στην Ελλάδα να είναι αρκετά δυσμενής (εφ. «ΤΟ ΒΗΜΑ», 2009).



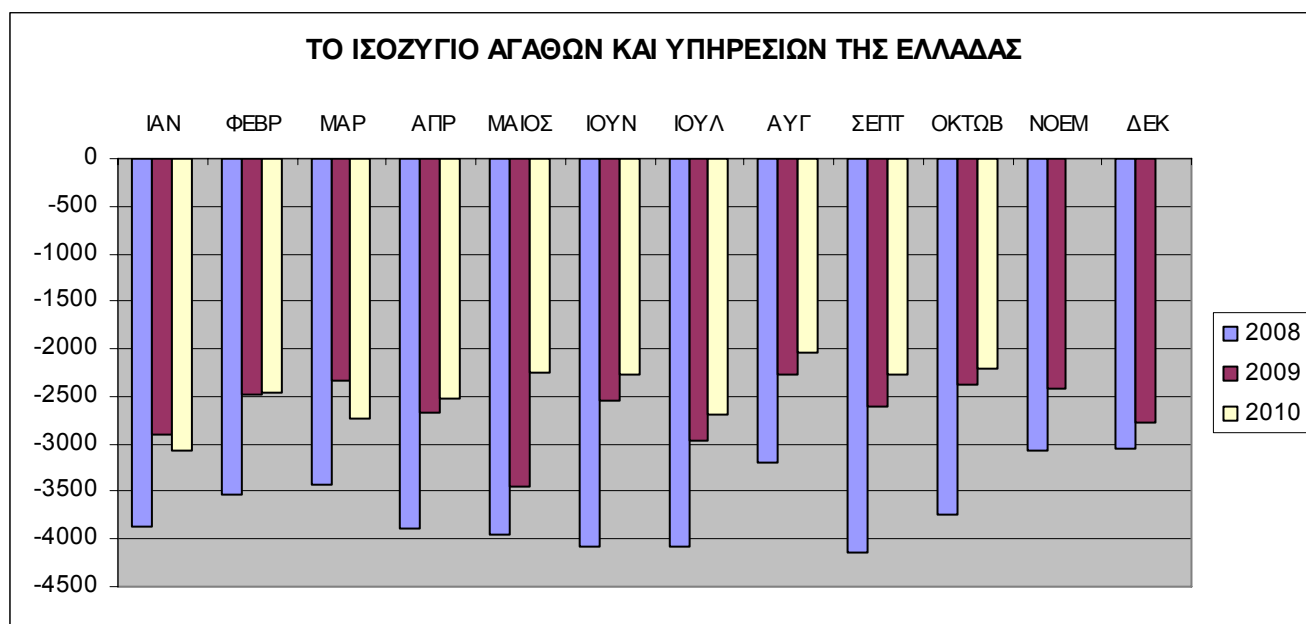
Σχεδιάγραμμα 2: Το ποσοστό ανεργίας 2001-2008, διαγραμματικά.

Όπως βλέπουμε και από το σχεδιάγραμμα 2, ενώ μέχρι το 2004 τα ποσοστά ανεργίας διατηρούνται σε υψηλά επίπεδα, από το 2005 και μετά παρατηρείται μία μείωση που συνεχίστηκε μέχρι το 2008.

2010	-3076	-2466	-2738,5	-2528	-2247	-2268	-2694	-2030	-2281	-2210		
ΧΡΟΝΟΣ	ΙΑΝ	ΦΕΒΡ	ΜΑΡ	ΑΠΡ	ΜΑΙΟΣ	ΙΟΥΝ	ΙΟΥΛ	ΑΥΓ	ΣΕΠΤ	ΟΚΤΩΒ	ΝΟΕΜ	ΔΕΚ
2008	-3875	-3539	-3427,6	-3890	-3960	-4086	-4080	-3199	-4138,1	-3735,7	-3062	-3057
2009	-2903	-2473	-2334,2	-2666	-3439	-2548	-2955,2	-2278	-2597,9	-2381,9	-2412	-2772,6

**Πίνακας 3:** Το ισοζύγιο αγαθών και υπηρεσιών της Ελλάδας 2008-2010 σε εκατ. Ευρώ (Πηγή: TRADING ECONOMICS).

Παρατηρούμε από τον πίνακα 3 ότι, το ισοζύγιο αγαθών και υπηρεσιών της Ελλάδας είναι σταθερά αρνητικό. Αν και παρατηρείται το 2010 μία μείωση, δεν είναι αρκετή για να βελτιώσει το εμπορικό ισοζύγιο της χώρας. Το εμπορικό ισοζύγιο της Ελλάδας, όμως, θα αναπτυχθεί εκτενέστερα σε άλλη ενότητα.



**Σχεδιάγραμμα 3:** Το ισοζύγιο αγαθών και υπηρεσιών από το 2008-10, διαγραμματικά.

Σύμφωνα με το διάγραμμα 3, η χειρότερος μήνας για το 2008 στο εμπορικό ισοζύγιο της Ελλάδας ήταν ο Σεπτέμβριος, του 2009 ο Μάιος και του 2010 ο Ιανουάριος.

Ιδίως, τώρα το 2010, η Ελλάδα αντιμετωπίζει σοβαρά οικονομικά προβλήματα. Αν δεν γίνουν σοβαρές οικονομικές μεταρρυθμίσεις, η χώρα είναι πολύ πιθανόν να φτάσει σε σημείο πτώχευσης.

## 1.2 Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΗΣ ΚΙΝΑΣ

Η Κίνα είναι μία χώρα, που ενώ αρχικά δεν είχε εμπορικές σχέσεις με το εξωτερικό, οι εσωτερικές πολιτικές επιλογές της χώρας και η παγκοσμιοποίηση της διεθνούς οικονομίας, την έκαναν με το πέρασμα των χρόνων, αυτή την πολυπληθή χώρα, μία υπολογίσιμη δύναμη και μία ραγδαία αναπτυσσόμενη οικονομία.

Η Κίνα μοιράζεται την συνοριακή της γραμμή που ανέρχεται σε 22.000 τμ με 29 χώρες τις περισσότερες με οποιοδήποτε κράτος στον κόσμο. (Χριστόπουλος, 2006). Συνεπώς, αυτό βοήθησε αρκετά την τεράστια οικονομική της ανάπτυξη.

Οι επιπτώσεις που έχει η άνοδος της Κίνας στην διεθνή οικονομική σκηνή, είναι ιδιαίτερα εμφανής τα τελευταία χρόνια. Διάφορες εκτιμήσεις δείχνουν, όπως δημοσίευσε η εφημερίδα ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ (2010), ότι το 2027, η χώρα θα φτάσει να γίνει η μεγαλύτερη οικονομία της γης και θα έχει ΑΕΠ μεγαλύτερο από αυτό των ΗΠΑ.

Η Κίνα, στην πραγματικότητα, ήταν η πιο μεγάλη οικονομία για μεγάλο διάστημα της ιστορίας. Το 1820, κατείχε το 30% του συνολικού, παγκόσμιου ΑΕΠ και ασχολούνταν κυρίως με την γεωργία. Αργότερα, όμως, ακολούθησε μία δύσκολη περίοδος αναταραχών, εμφύλιων πολέμων και κακουχιών με αποτέλεσμα το ποσοστό αυτό να φτάσει το 5%. (Πηγή: Η ραγδαία πολιτική και οικονομική άνοδος της Κίνας και η επίπτωση της στην παγκόσμια πολιτική και οικονομική σκηνή, Χριστόπουλος, 2006)

Τα χρόνια που ακολούθησαν, ήταν ακόμη χειρότερα. Μετά από κάποιες πολιτικές επιλογές, η αγροτική παραγωγή καταστράφηκε και πολλοί άνθρωποι μαστίζονταν από την πείνα. Το 1960 και για τρία χρόνια, η χώρα απειλήθηκε από μία σειρά φυσικών καταστροφών. Ακολούθησαν δέκα χρόνια καταστροφής στην οικονομία της Κίνας. Σύμφωνα με τον δικηγόρο Αντώνη Χριστόπουλο σε σύγγραμμα του την χρονιά 2006, Εκατομμύρια άνθρωποι εξορίστηκαν, η χώρα βυθίστηκε σε ένα ανεξέλεγκτο χάος και εκατομμύρια άνθρωποι πέθαναν από τις κακουχίες και τις στερήσεις. Η οικονομία της χώρας κατέρρευσε.

Αργότερα, το 1978, μετά από μία σειρά οικονομικών μεταρρυθμίσεων, η οικονομία άρχισε να βελτιώνεται. Αυτές κυρίως οι μεταρρυθμίσεις αφορούν την στρατηγική υποκατάστασης των εισαγωγών με αποτέλεσμα όλες οι διαδικασίες να υπόκεινται σε προστατευτισμό και έτσι να μην γίνεται αποτελεσματική κατανομή των πόρων. Παρεμβατισμός υπήρχε και στο εμπόριο, και στην παροχή πιστώσεων και στην εισαγωγή και δημιουργία εγχώριας τεχνολογίας, στην εκπαίδευση κ.α. Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα, το εμπορικό ισοζύγιο της Κίνας να μην παρουσιάζεται ελλειμματικό εκείνη την εποχή. Οι διαρθρωτικές αυτές αλλαγές οδήγησαν την αγροτική και την βιομηχανική παραγωγή σε αύξηση 10% ανά έτος. Η ανάπτυξη της οικονομίας έφτασε στην καλύτερη της περίοδο μετά το 1990. Μετά από αναδιάρθρωση που έγινε στο οικονομικό σύστημα, οι τιμές πώλησης αυξήθηκαν και οι επενδύσεις εκτός του κρατικού προϋπολογισμού σημείωσαν άνοδο.

Σε αντίθεση με την οικονομική κρίση που έπληξε την Νοτιοανατολική Ασία από το 1997 μέχρι το 1999, με αποτέλεσμα να επιβραδυνθεί ο ρυθμός ανάπτυξης, η Κίνα θεωρείται, η δεύτερη μεγαλύτερη οικονομική δύναμη του κόσμου και τείνει να ξεπεράσει ακόμα και την οικονομία των Ηνωμένων Πολιτειών. Με το ξεκίνημα της νέας χιλιετίας, η οικονομία επανάκαμψε και το 2004 η Κίνα είχε το 4<sup>ο</sup> μεγαλύτερο ΑΕΠ παγκοσμίως, ενώ κατείχε τη 5<sup>η</sup> θέση σε εισαγωγές και εξαγωγές. Με τις εκτιμήσεις του 2006, εκτιμάται πως η Κίνα είχε αναδειχθεί ως την 4<sup>η</sup> μεγαλύτερη οικονομία στον κόσμο. Η κινεζική οικονομία διαμορφώνει νέους συσχετισμούς στο διεθνές νομισματικό τοπίο, με το εθνικό νόμισμα γουάν να προωθείται τα επόμενα έτη ως εναλλακτική λύση έναντι των νομισμάτων της αναπτυγμένης Δύσης. (εφ. «EXPRESS»,2009).

Ακόμα και τα τελευταία χρόνια, οι εκτιμήσεις δείχνουν ότι, ο ρυθμός ανάπτυξης της οικονομίας είναι εντυπωσιακός, ξεπερνώντας ακόμα και αυτές των οικονομολόγων της Credit Suisse First Boston και τα στοιχεία του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, οι οποίοι εκτιμούσαν ότι, το 2004 η Κίνα ήταν η 7<sup>η</sup> μεγαλύτερη οικονομική δύναμη του κόσμου. Οι ίδιοι προβλέπουν ότι, η Κίνα θα έχει τη μεγαλύτερη μέση ετήσια αύξηση του ΑΕΠ τα επόμενα 10 χρόνια, με αποτέλεσμα το 2014 η οικονομία της Κίνας να αναρριχηθεί στην τέταρτη θέση. (εφ. «ΤΟ ΒΗΜΑ», 2005). Σύμφωνα με το ΔΝΤ, ο ρυθμός ανάπτυξης της Κίνας ξεπερνά το 5% ετησίως, στην πραγματικότητα όμως υπήρξαν και έτη, όπως το 2008 και το 2009, που ο πραγματικός ρυθμός ανάπτυξης έφθασε να ξεπερνά ακόμη και το 10%. (Εφ. ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, 2011)

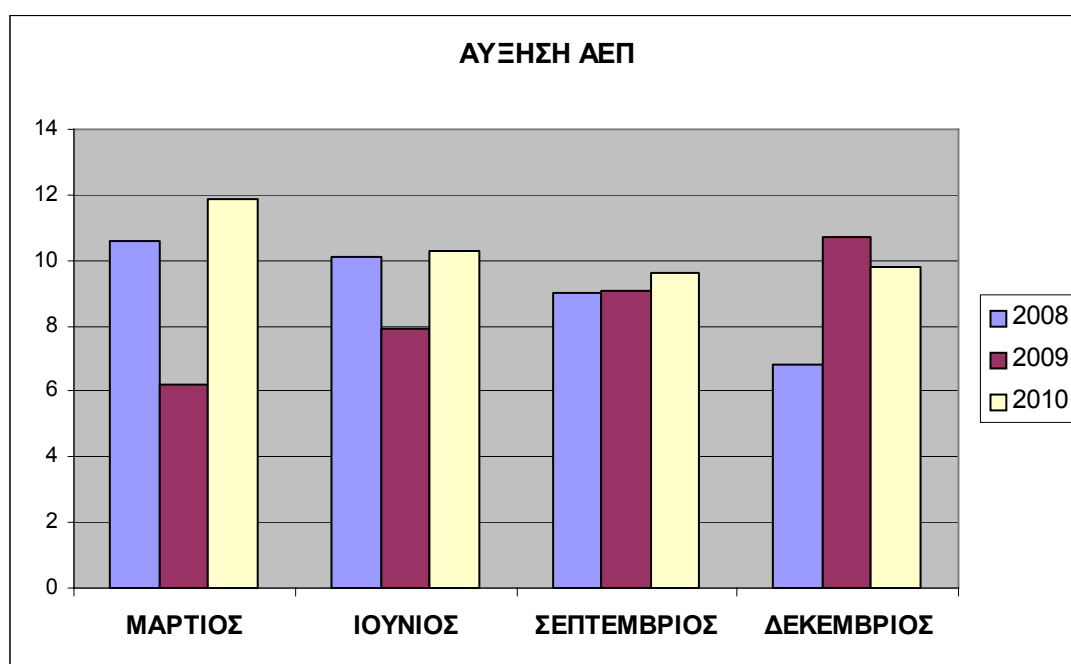
Και, όντως, σύμφωνα με στοιχεία, η αύξηση του ΑΕΠ έφτασε το 9,1 %, το 2009 αλλά η αύξηση του είναι μικρότερη σε σχέση με πέρσι που είχε αγγίξει ακόμα και το ποσό του 9,8%. (εφ. «CAPITAL», 2010)

ΧΡΟΝΟΣ	ΜΑΡΤΙΟΣ	ΙΟΥΝΙΟΣ	ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ	ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ
2008	10,6	10,1	9	6,8
2009	6,2	7,9	9,1	10,7
2010	11,9	10,3	9,6	9,8

Πίνακας 4: Η ανάπτυξη του ΑΕΠ της Κίνας τα τελευταία χρόνια Τα νούμερα είναι ποσοστά. (Πηγή: TRADING ECONOMICS).

Βλέπουμε, από τον πίνακα 4, ότι από το 2009 το ΑΕΠ της Κίνας αυξήθηκε με ταχύτατους ρυθμούς, σε μια χρονιά που ο υπόλοιπος κόσμος είναι σε κατάσταση οικονομικής κρίσης. Το 2010, μειώθηκε κατά ένα μικρό ποσοστό, μόνο.

Σύμφωνα, τώρα, με το σχεδιάγραμμα 4 παρακάτω, τον Μάρτιο του 2008 το ΑΕΠ ήταν πολύ υψηλό, όπως επίσης και τον Δεκέμβριο του 2009. Τον Μάρτιο του 2010 έφτασε στο πιο υψηλό σημείο του.



Σχεδιάγραμμα 4: Η αύξηση του ΑΕΠ της Κίνας τα τρία τελευταία χρόνια, διαγραμματικά. .

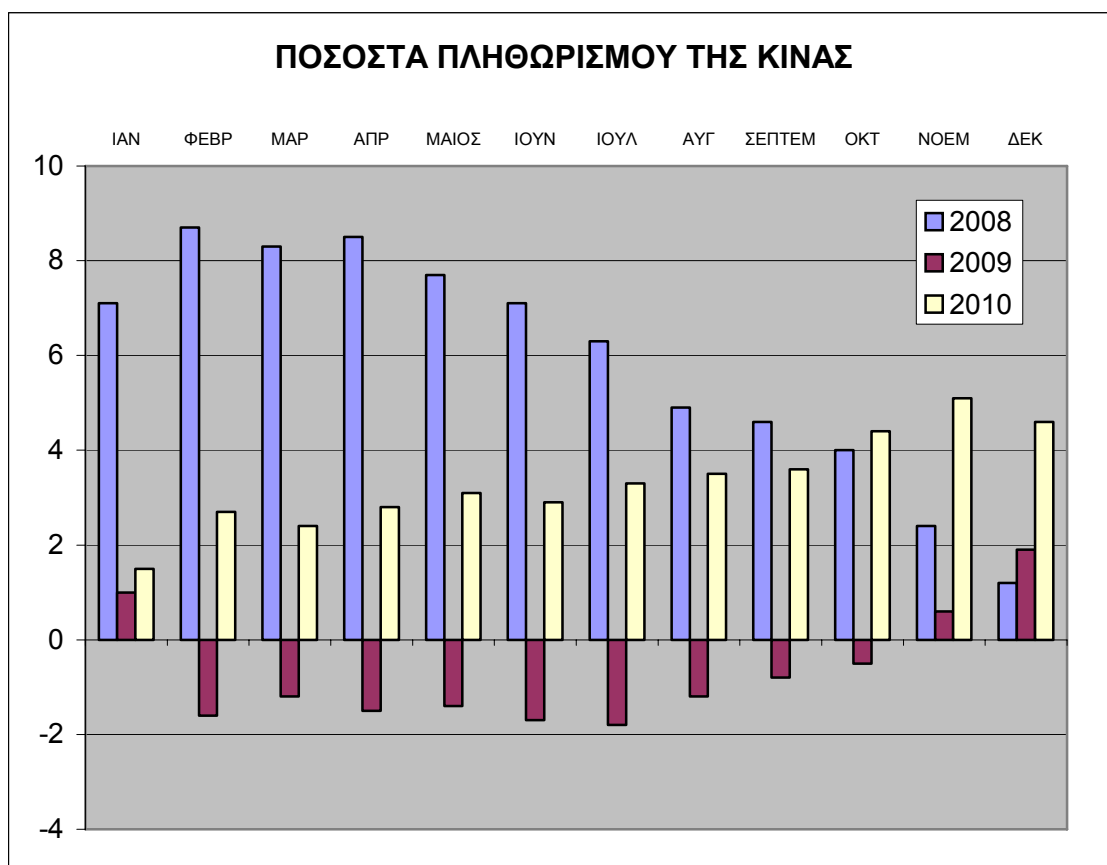
Δυστυχώς, όμως, τα πράγματα δεν είναι ιδανικά για την Κίνα. Η τρομερή οικονομική ανάπτυξη των τελευταίων ετών έχει οδηγήσει σε μία ακόμα πιο μεγάλη προσφορά χρήματος. Ο πληθωρισμός έχει αυξήσει τις τιμές των ακινήτων αλλά έχει

διοχετευτεί και στις τιμές του καταναλωτή. Ο πληθωρισμός έχει φτάσει στο ποσοστό του 5,1% τον Νοέμβριο του 2010. Ένα από τα δυναμικότερα αντιπληθωριστικά μέτρα είναι η αύξηση των επιτοκίων του γουάν, που αναμένεται να συνεχιστεί και το 2011 από την Κεντρική Τράπεζα της Κίνας. (εφ. «ΤΟ ΒΗΜΑ»,2010)

ΧΡΟΝΟΣ	ΙΑΝ	ΦΕΒΡ	ΜΑΡ	ΑΠΡ	ΜΑΙΟΣ	ΙΟΥΝ	ΙΟΥΛ	ΑΥΓ	ΣΕΠΤΕΜ	ΟΚΤΩΒ	ΝΟΕΜ	ΔΕΚΕΜ
2008	7,1	8,7	8,3	8,5	7,7	7,1	6,3	4,9	4,6	4	2,4	1,2
2009	1	-1,6	-1,2	-1,5	-1,4	-1,7	-1,8	-1,2	-0,8	-0,5	0,6	1,9
2010	1,5	2,7	2,4	2,8	3,1	2,9	3,3	3,5	3,6	4,4	5,1	4,6

Πίνακας 5: Το ποσοστό αύξησης του πληθωρισμού στην Κίνα από το 2008 έως το 2010. (Πηγή: TRADING ECONOMICS).

Όπως βλέπουμε τα ποσοστά πληθωρισμού ήταν αρκετά αυξημένα το 2008. Το 2009 μειώθηκαν αρκετά για να αυξηθούν ξανά τους τελευταίους μήνες.



Σχεδιάγραμμα 5: Τα ποσοστά πληθωρισμού της Κίνας τα τρία τελευταία χρόνια, διαγραμματικά.

Όπως βλέπουμε από το σχεδιάγραμμα 5, η καλύτερη χρονιά της Κίνας από άποψη πληθωρισμού ήταν το 2010 καθώς τα ποσοστά ήταν σχετικά ισορροπημένα

τους πρώτους μήνες του έτους. Αντίθετα τους τελευταίους μήνες του 2010 ήταν πολύ υψηλά και ειδικά τους πρώτους μήνες του 2008. Το 2009 ήταν από το Φεβρουάριο ως τον Οκτώβριο αρνητικά. Αυτό δεν θεωρείται ιδιαίτερα καλό γιατί οι τιμές των προϊόντων μειώνονται και δεν συμφέρει στον κόσμο να αγοράσει προϊόντα γιατί μετά από κάποιο διάστημα θα είναι φθηνότερα.

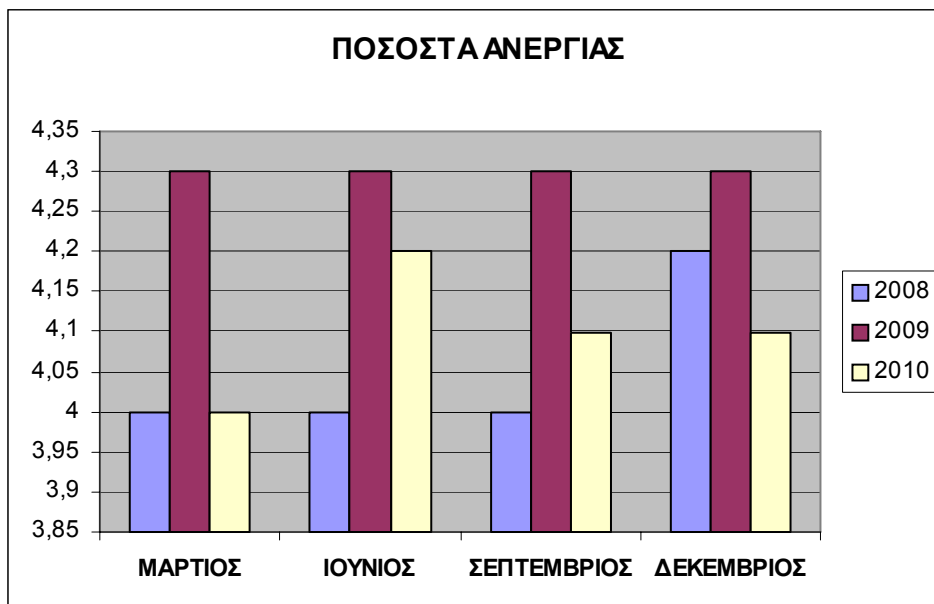
Η αύξηση του πληθωρισμού έχει αρχίσει να απασχολεί την Κίνα, εφόσον είναι θέμα χρόνου να διοχετευθεί ο πληθωρισμός αυτός και στην υπόλοιπη οικονομία. Για αυτόν ακριβώς τον λόγο, την περασμένη εβδομάδα η Κεντρική Τράπεζα της χώρας προχώρησε σε μια δεύτερη αύξηση σε διάστημα μικρότερο των 100 ημερών, ενώ οι ειδικοί προβλέπουν δύο ή και τρεις αυξήσεις των επιτοκίων του γουάν το πρώτο τρίμηνο του νέου έτους. Ευλόγως, το κινεζικό νόμισμα ενισχύθηκε σήμερα στο επίπεδο των 6,613 γουαν ανά δολάριο ΗΠΑ, τα οποία επίπεδο αποτελεί ένα από τα μεγαλύτερα των τελευταίων χρόνων. (εφ. «ΤΟ ΒΗΜΑ», 2010)

Άλλο ένα σημαντικό πρόβλημα που έχει να αντιμετωπίσει η Κίνα είναι αυτό της ανεργίας. Εφόσον είναι η πολυπληθέστερη χώρα του κόσμου, με πάνω από 1,3 δις πληθυσμό, είναι παρ' όλα αυτά, αντιμέτωπη με ένα μεγάλο ποσοστό ανέργων, ποσοστό που έχει φτάσει το 4,2% στις αστικές περιοχές (εφ. «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ», 2009). Όπως παρατηρείται και στον πίνακα 6, τα ποσοστά ανεργίας τα τρία τελευταία χρόνια είναι αρκετά υψηλά.

ΧΡΟΝΟΣ	ΜΑΡΤΙΟΣ	ΙΟΥΝΙΟΣ	ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ	ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ
2008	4	4	4	4,2
2009	4,3	4,3	4,3	4,3
2010	4	4,2	4,1	4,1

Πίνακας 6: Η ανεργία στην Κίνα τα τελευταία χρόνια. (Πηγή: TRADING ECONOMICS).

Τα ποσοστά της ανεργίας, σύμφωνα με τον πίνακα, είναι σταθερά, κατά κάποιο τρόπο, και αυτό, μάλλον, σημαίνει ότι η Κίνα έχει τον έλεγχο της κατάστασης και δεν αφήνει τα ποσοστά ανεργίας να πάρουν ανεξέλεγκτη τροπή. Από την άλλη, όμως, δεν παύουν να είναι αρκετά υψηλά. Στοιχεία, λένε, ότι το ποσοστό ανεργίας της Κίνας τα τελευταία χρόνια έχει φτάσει το υψηλότερο ποσοστό της τριακονταετίας (εφ. «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ», 2009).



**Σχεδιάγραμμα 6:** Τα ποσοστά ανεργίας της Κίνας τα τρία τελευταία χρόνια, διαγραμματικά.

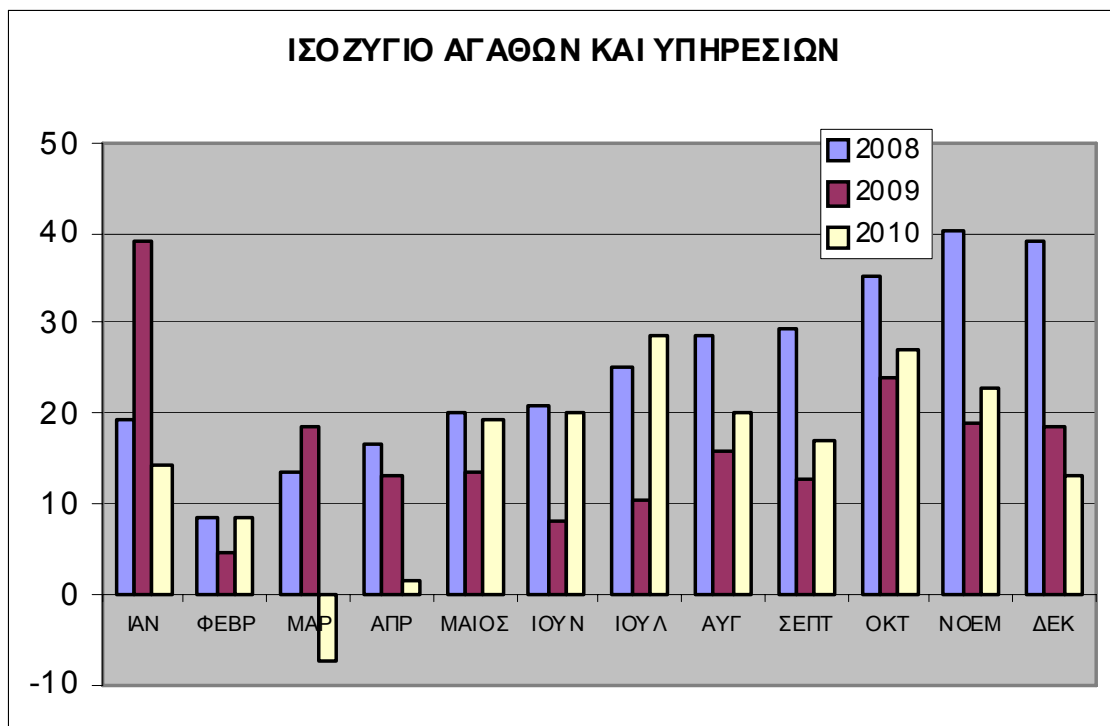
Σύμφωνα με το σχεδιάγραμμα 6, το 2009 η ανεργία στην Κίνα είχε φτάσει σε πολύ υψηλά επίπεδα. Το 2010 η ανεργία έχει μειωθεί αρκετά από το 2009.

Από την άλλη, το ισοζύγιο αγαθών και υπηρεσιών είναι σαφώς σε πολύ καλύτερη κατάσταση από αυτό της Ελλάδας. Αυτό μπορούμε να το δούμε και από τα παρακάτω στοιχεία, του πίνακα 7. Παρατηρούμε ότι τα ποσοστά είναι αρκετά καλά σε αντίθεση με το Μάρτιο του 2010 που το ποσοστό ήταν αρνητικό.

ΧΡΟΝΟΣ	ΙΑΝ	ΦΕΒΡ	ΜΑΡ	ΑΠΡ	ΜΑΙΟΣ	ΙΟΥΝ	ΙΟΥΛ	ΑΥΓ	ΣΠΤΕΜ	ΟΚΤΩΒ	ΝΟΕΜ	ΔΕΚΕΜ
2008	19,5	8,6	13,4	16,7	20,2	21	25,3	28,7	29,4	35,2	40,1	39
2009	39,1	4,8	18,6	13,1	13,4	8,3	10,6	15,7	12,9	24	19,1	18,4
2010	14,2	8,6	-7,2	1,7	19,5	20	28,7	20	16,9	27,1	22,9	13,1

**Πίνακας 7:** Το ισοζύγιο αγαθών και υπηρεσιών της Κίνα τα τρία τελευταία χρόνια σε ποσοστά επί της εκατό. (Πηγή: TRADING ECONOMICS)





**Σχεδιάγραμμα 7:** Το ισοζύγιο αγαθών και υπηρεσιών της Κίνας τα τρία τελευταία χρόνια, διαγραμματικά. (Πηγή: TRADING ECONOMICS).

Όπως παρατηρούμε από το σχεδιάγραμμα 7, η καλύτερη χρονιά στο ισοζύγιο αγαθών και υπηρεσιών της Κίνας ήταν ο Νοέμβριος του 2008, όπως και ο Ιανουάριος του 2009. Η χειρότερη χρονιά ήταν ο Απρίλιος του 2010 αλλά και ο Μάρτιος του 2010 εφόσον το ποσοστό ήταν αρνητικό.

Η κινεζική οικονομία ξεπέρασε την αμερικανική το 2010 και έγινε η πρώτη σε οικονομία του πλανήτη σε αγοραστική δύναμη. Όπως ανακοίνωσε φέτος το εδρεύον ινστιτούτο στην Ουάσιγκτον Peterson Institute for International Economics, το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) της Κίνας έφθασε πέρυσι στα 14,8 τρισ. δολάρια, ενώ το αμερικανικό ήταν μόνο 14,6 τρισ. Δολάρια, αν και η διαφορά δεν είναι ιδιαίτερα μεγάλη. Το Ινστιτούτο σημειώνει ότι, ο μέσος ετήσιος ρυθμός οικονομικής ανάπτυξης της Κίνας την τελευταία δεκαετία ήταν 10,3%. Ήταν, δηλαδή, σχεδόν εξαπλάσιος του μέσου ρυθμού ανάπτυξης του ρυθμού ανάπτυξης της αμερικανικής οικονομίας. Σε ετήσιο κατά κεφαλήν εισόδημα, από την άλλη, η Κίνα απέχει ακόμη κατά πολύ από τις ΗΠΑ. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του Peterson Institute, θα εκτιναχθεί φέτος στα 11.047 δολάρια, ενώ το ΔΝΤ(Διεθνές Νομισματικό Ταμείο) έχει προβλέψει ότι θα φθάσει μόνο στα 7.518 δολάρια. Κι αυτό να συμβεί, το κατά κεφαλήν ΑΕΠ των Αμερικανών θα είναι 4,3 φορές υψηλότερο από εκείνο των Κινέζων (θα φθάσει δηλαδή τα 47.500 ευρώ). (Εφημερίδα «ΤΟ ΒΗΜΑ», 2011). Κανείς, εντούτοις, δεν μπορεί να αμφισβητήσει ότι η Κίνα είναι μια

μεγάλη οικονομική δύναμη, η οποία τείνει να ξεπεράσει ακόμα και την οικονομία των ΗΠΑ.

## **2. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΚΑΙ ΚΙΝΑΣ**

### **2.1 ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ-ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΑΓΑΘΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΤΙΣ ΔΥΟ ΧΩΡΕΣ**

Ανάμεσα στις δύο χώρες, την Ελλάδα και την Κίνα, αναπτύσσονται πολύ καλές εμπορικές σχέσεις. Η Κίνα, τα τελευταία χρόνια, θεωρεί τις σχέσεις της με την Ελλάδα, ως μία πολύ καλή αφορμή για να έχει πρόσβαση στις ευρωπαϊκές αγορές για αυτό τον λόγο προσπαθεί με διάφορες ενέργειες να τις βελτιώσει.

Η Ελλάδα διαθέτει ένα μεγάλο ανταγωνιστικό πλεονέκτημα, την στρατηγική της θέση, στο σταυροδρόμι τριών ηπείρων, της Ευρώπης, της Ασίας και της Αφρικής. Γι αυτό ακριβώς τον λόγο αποτέλεσε για πολλές χώρες του κόσμου, εδώ και πολλά χρόνια, μεγάλο οικονομικό θέλημα, ανάμεσά τους και την Κίνα.

Από την άλλη, η κινέζικη οικονομία τα τελευταία χρόνια, όπως έχουμε πει, αναπτύσσεται με ραγδαίους ρυθμούς με αποτέλεσμα πολλές χώρες να επιθυμούν να αναπτύξουν οικονομικές σχέσεις μαζί της. Οι οικονομίες της Ελλάδας και της Κίνας, σαφώς δεν μπορούν να συγκριθούν, εφόσον η οικονομία της Ελλάδας δεν θεωρείται από τις πιο «δυνατές», παρ' όλα αυτά, όμως, οι σχέσεις των δύο χωρών βελτιώνονται μέρα με την μέρα. Από το 1990 και μετά έχει σημειωθεί ραγδαία ανάπτυξη στις εμπορικές συναλλαγές μεταξύ των δύο χωρών.

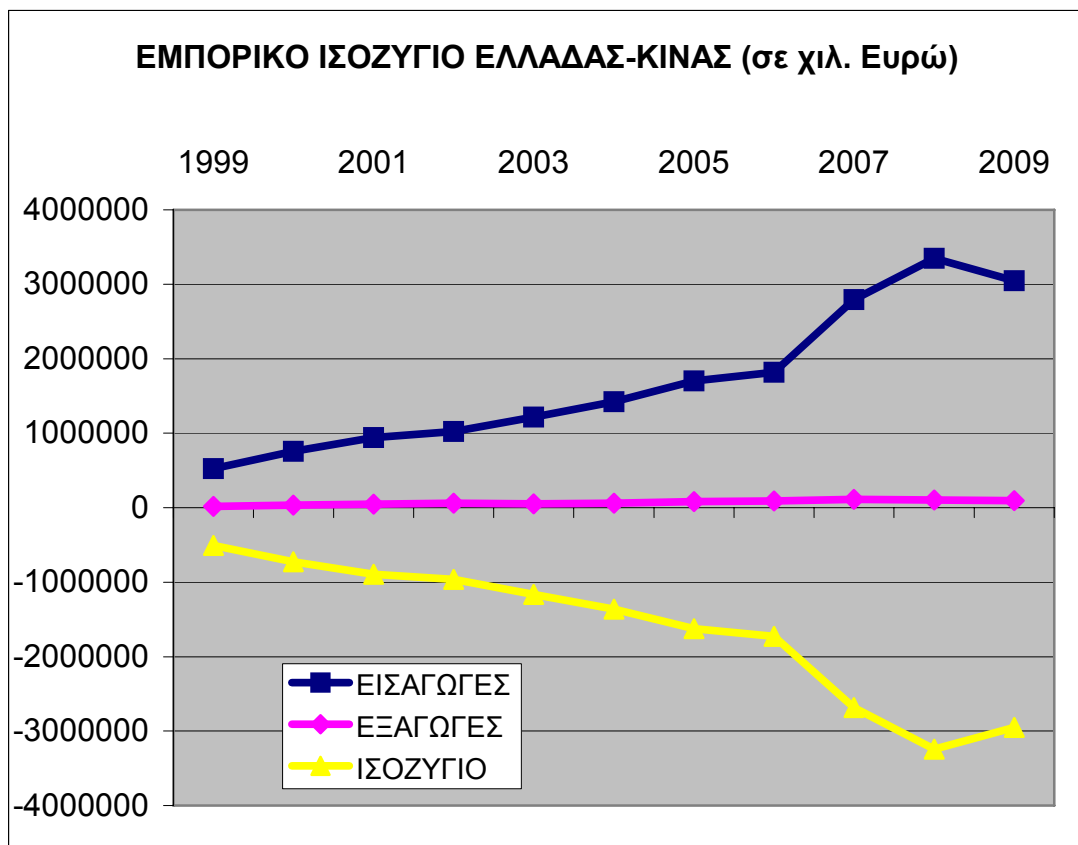
Σύμφωνα με στοιχεία που έχουν δημοσιευτεί, η Κίνα το 2009, κατέλαβε την 27<sup>η</sup> σχέση στις εξαγωγές μας από την 31<sup>η</sup> που ήταν το 2008. Την ίδια χρονιά, το 6,3% των εισαγωγών μας αναλογούσε στην Κίνα, καταλαμβάνοντας την 3<sup>η</sup> θέση ως προμηθευτή της χώρας μας. Αξίζει, επίσης, να αναφερθεί ότι, περίπου το 60% των κινέζικων εισαγωγών μεταφέρονται από ελληνικά πλοία, πολλά από τα οποία ναυπηγούνται στην Κίνα. (εφ «ΕΞΠΡΕΣ», 2010).

Τα κυριότερα προϊόντα που η Ελλάδα εισάγει από την Κίνα, σύμφωνα με στοιχεία του 2009, είναι ορυκτά, πετρώματα και μέταλλα (78,6 % του συνόλου το 2010), και ακολουθούν πολτοί και χαρτιά (4,9%), μηχανές και οχήματα (3,9%),

χημικά και πλαστικά (3,9%), τρόφιμα και ποτά (2,8%), δέματα και γουνοδέρματα (2,6%). (Πρεσβεία της Ελλάδας στο Πεκίνο, 2010)

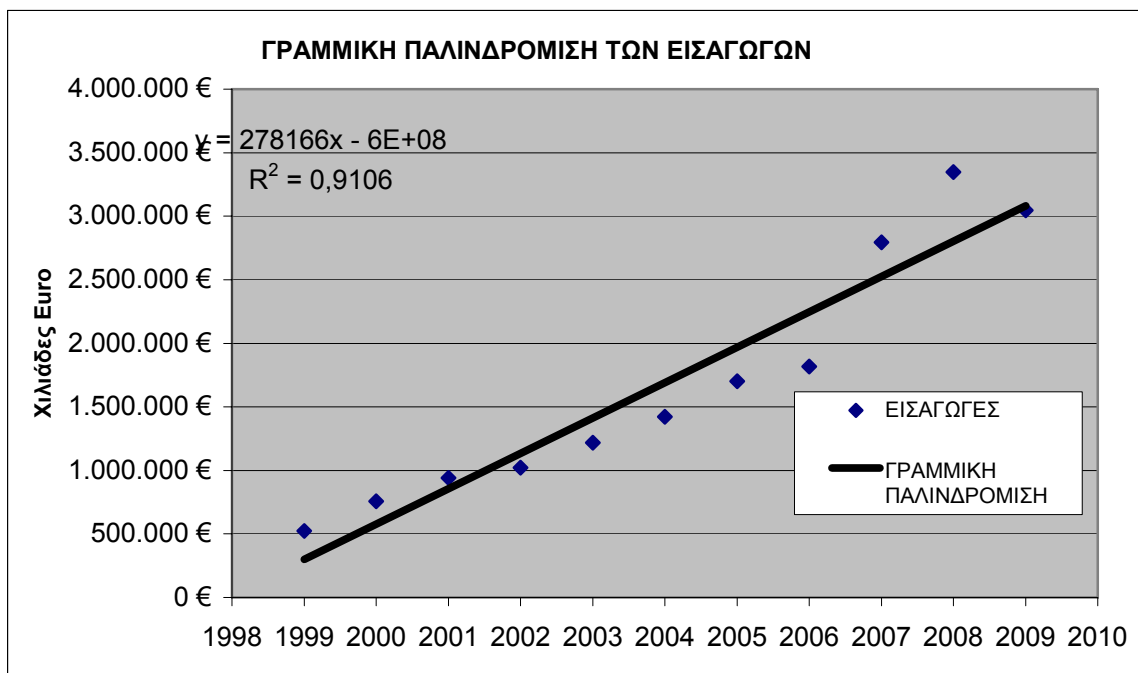
Επίσης η Κίνα λόγω γεωγραφικής θέσης και έλλειψης τεχνογνωσίας, δεν έχει μεγάλη παραγωγή ελαιόλαδου. Τα τελευταία χρόνια η Κίνα επιθυμεί να αποκτήσει ελαιόλαδο και για τον λόγο ότι θεωρείται το πιο υγιεινό από όλα τα μαγειρικά έλαια. Για αυτόν το σκοπό, εισάγει μεγάλες ποσότητες, η οποίες έχουν φτάσει το 2006 περίπου τους 7000 τόνους. Οι πρώτες χώρες σε εισαγωγές ελαιόλαδου στην Κίνα είναι η Ισπανία, η Ιταλία και η Ελλάδα. Από την άλλη, η Κίνα εισάγει ελαιόλαδο πολύ περισσότερο από Ισπανία και Ιταλία και λιγότερο από εμάς. Αυτό συμβαίνει γιατί, οι συγκεκριμένες χώρες διαθέτουν μεγαλύτερα αποθέματα προς εξαγωγή και κατάλληλους μηχανισμούς για την προσέγγιση αλυσίδων σούπερ μάρκετ λόγω της μακρόχρονης εμπορικής σχέσης τους με στην Κίνα. Έχουν προβεί σε πολλές δράσεις προώθησης, διαφήμισης και στήριξης του εμπορίου. Παρ' όλα αυτά, το ελαιόλαδο της Ελλάδας, εισήχθη σε χαμηλότερες τιμές στο εμπόριο της Κίνας και αμέσως έγινε αποδεκτό ως πιο γνήσιο, υγιεινό και φυσικό(Γραφείο Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων της Ελλάδας στο Πεκίνο, 2008).

Το γενικό εμπορικό ισοζύγιο της Ελλάδας είναι κατ' άλλα σταθερά ελλειμματικό. Αυτό μπορούμε να το δούμε και από το παρακάτω γράφημα. Όπως βλέπουμε, οι εισαγωγές της Ελλάδας είναι πολύ περισσότερες από τις εξαγωγές, ενώ το εμπορικό έλλειμμα αρκετά μεγάλο.



**Σχεδιάγραμμα 8:** Το γενικό εμπορικό ισοζύγιο Ελλάδας-Κίνας. (Πηγή: Ε.ΣΤ.Α., επεξεργασία στοιχείων Γραφείο ΟΕΥ Πεκίνου)

Το πώς κυμαίνονται οι εισαγωγές της Ελλάδας από την χώρα της Κίνας μπορούμε να το δούμε πιο αναλυτικά με την γραμμική παλινδρόμηση των εισαγωγών της Ελλάδας από την Κίνα.. Στο σχεδιάγραμμα 9, μπορούμε να παρατηρήσουμε την τάση των εισαγωγών από το 1999 μέχρι το 2009.



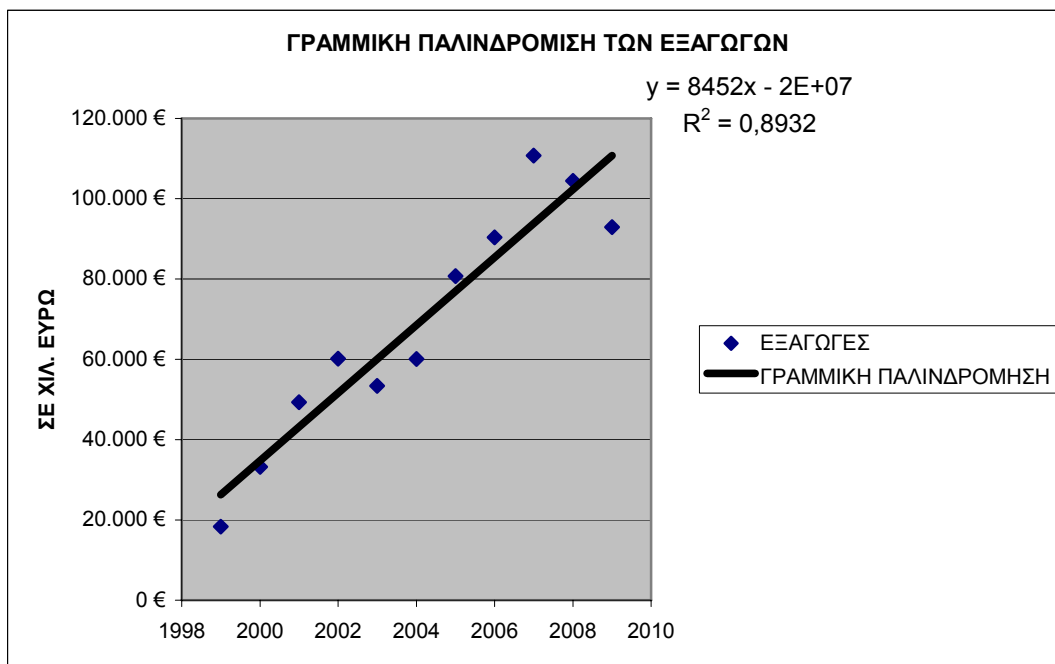
**Σχεδιάγραμμα 9:** Οι τάση των εισαγωγών της Ελλάδας από την Κίνα από το 1999-2009 . (Πηγή: Ε.ΣΤ.Α., επεξεργασία στοιχείων Γραφείο ΟΕΥ Πεκίνου)

Όπως βλέπουμε από το σχεδιάγραμμα οι εισαγωγές από το 1999 έως και το 2009 είχαν μία μεγάλη αύξηση. Αυτό σημαίνει πως η Ελλάδα αύξανε κάθε χρόνο τις εισαγωγές της από την χώρα της Κίνας με αλματώδεις ρυθμούς. Η συνάρτηση είναι:

**Εισαγωγές=278166X**

Όπου X ο χρόνος. Αυτό σημαίνει ότι κατά μέσο όρο οι εισαγωγές αυξανόταν κατά **278.166 εκ.** κατά έτος.

Ομοίως, στο παρακάτω διάγραμμα, μπορούμε να δούμε την τάση των εξαγωγών στην χώρα της Κίνας, στην ίδια χρονική περίοδο.



**Σχεδιάγραμμα 10:** Οι τάση των εξαγωγών της Ελλάδας από την Κίνα από το 1999-2009 . (Πηγή: Ε.ΣΤ.Α., επεξεργασία στοιχείων Γραφείο ΟΕΥ Πεκίνου)

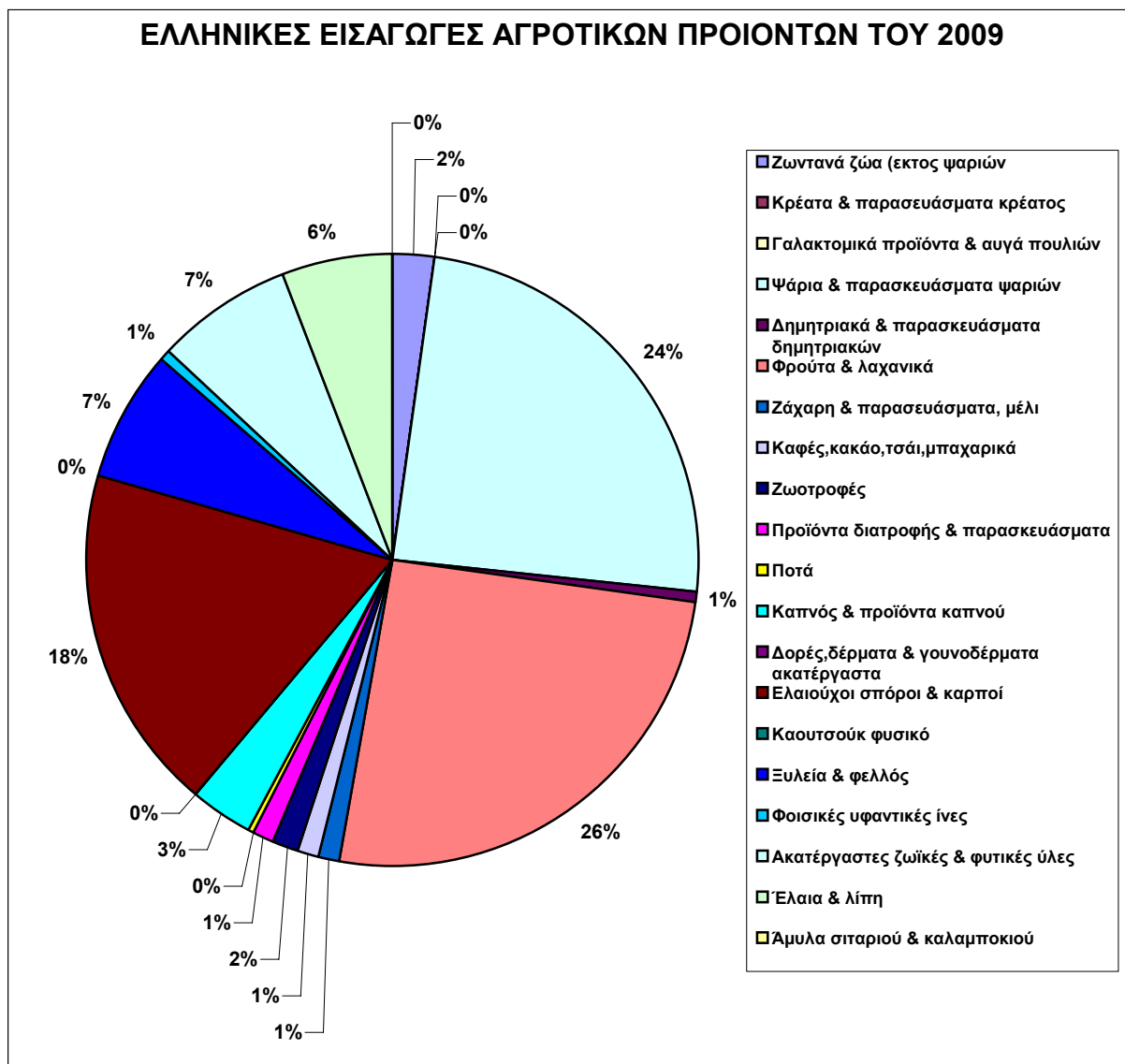
Σύμφωνα με το σχεδιάγραμμα 9, οι εξαγωγές μας προς την Κίνα συνεχώς αυξανόντουσαν στο πέρασμα των χρόνων. Σε αντίθεση όμως με τις εισαγωγές μας, τα ποσά σε Ευρώ που εξήγαμε είναι σαφώς πολύ λιγότερα σε σχέση με τις εισαγωγές από την Κίνα. Γι αυτό ακριβώς τον λόγο, το ισοζύγιο μας είναι αρνητικό. Από την άλλη, το γεγονός ότι, γίνεται προσπάθεια να αυξηθούν οι εξαγωγές της Ελλάδας είναι ένα θετικό στοιχείο. Η συνάρτηση είναι: **Εξαγωγές=8.452X**

Όπου X ο χρόνος. Αυτό σημαίνει ότι κατά μέσο όρο οι εισαγωγές αυξανόταν κατά **8.452 εκ.** κατά έτος.

Πράγματι, το ελλειμματικό εμπορικό ισοζύγιο, τα τελευταία χρόνια, δείχνει να μειώνεται. Το 2008, το μερίδιο των εξαγωγών της Ελλάδας στην Ε.Ε (Ευρωπαϊκή Ένωση) ανήλθε σε ποσοστό 0,133% σε αντίθεση του ποσοστού 0,128% που ήταν το 2000. Αντίθετα, οι εισαγωγές της Ελλάδας από την Κίνα, από 1,014% που ήταν το 2000, έφτασε στο ποσοστό του 1,350%, με αποτέλεσμα το εμπορικό ισοζύγιο να έχει βελτιωθεί αισθητά. Παρ' όλα αυτά, το εμπορικό ισοζύγιο δεν παύει να είναι ελλειμματικό. (Γραφείο Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων της Ελλάδας στο Πεκίνο, 2009)

Σύμφωνα με στοιχεία οι κυριότερα εισαγωγές και εξαγωγές της Ελλάδας σε αγροτικά προϊόντα έχουν ως εξής:

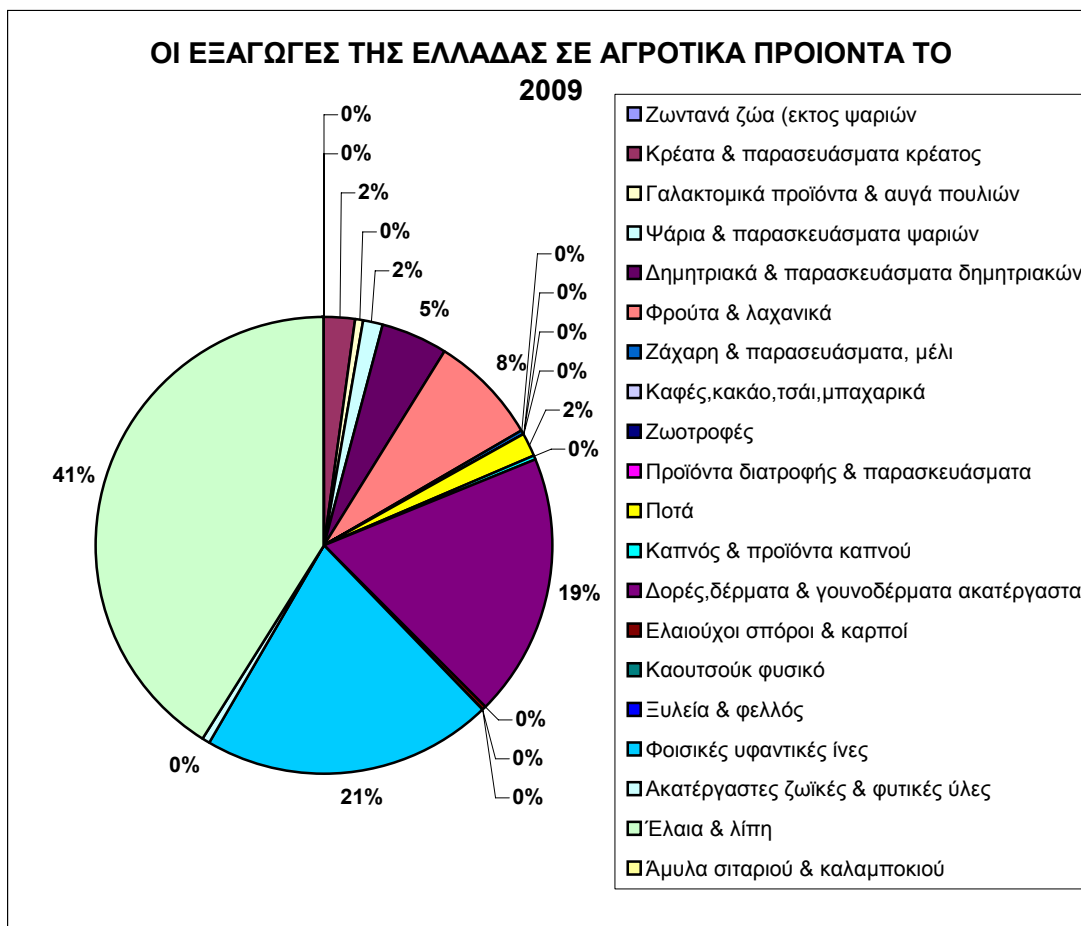
## ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΤΟΥ 2009



**Σχεδιάγραμμα 11:** Οι εισαγωγές της Ελλάδας σε αγροτικά προϊόντα ανά προϊόν. (Πηγή: Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων).

Όπως βλέπουμε, από το σχεδιάγραμμα 11, η Ελλάδα εισάγει σε μεγάλο βαθμό φρούτα και λαχανικά σε ποσοστό 26%, ψάρια και παρασκευάσματα ψαριών σε ποσοστό 24%, ελαιούχους σπόρους και καρπούς σε ποσοστό 18% και ακατέργαστες ζωϊκές και φυτικές ύλες σε ποσοστό 7%.

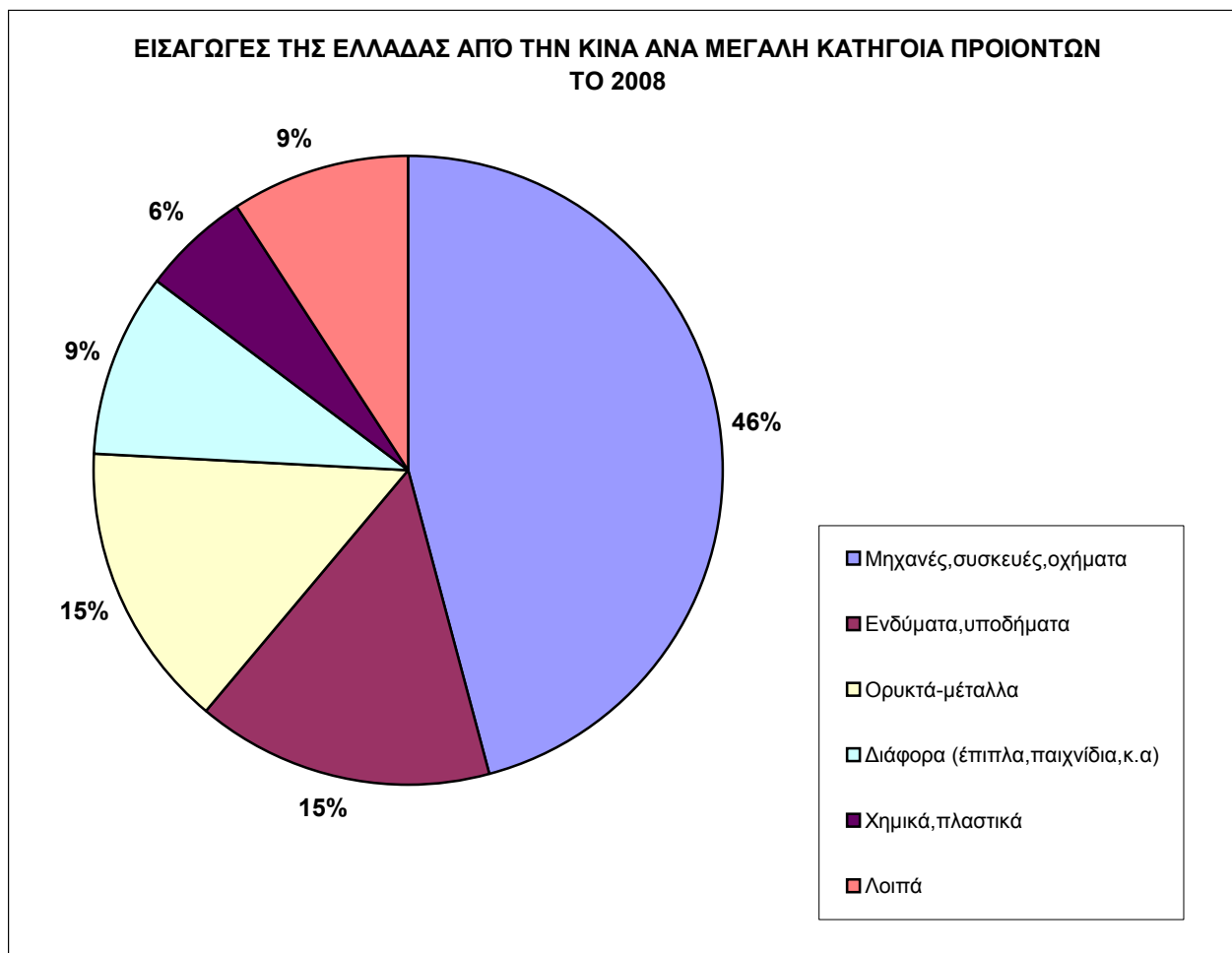




**Σχεδιάγραμμα 12:** Οι εξαγωγές της Ελλάδας σε αγροτικά προϊόντα ανά προϊόν. (Πηγή: Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων).

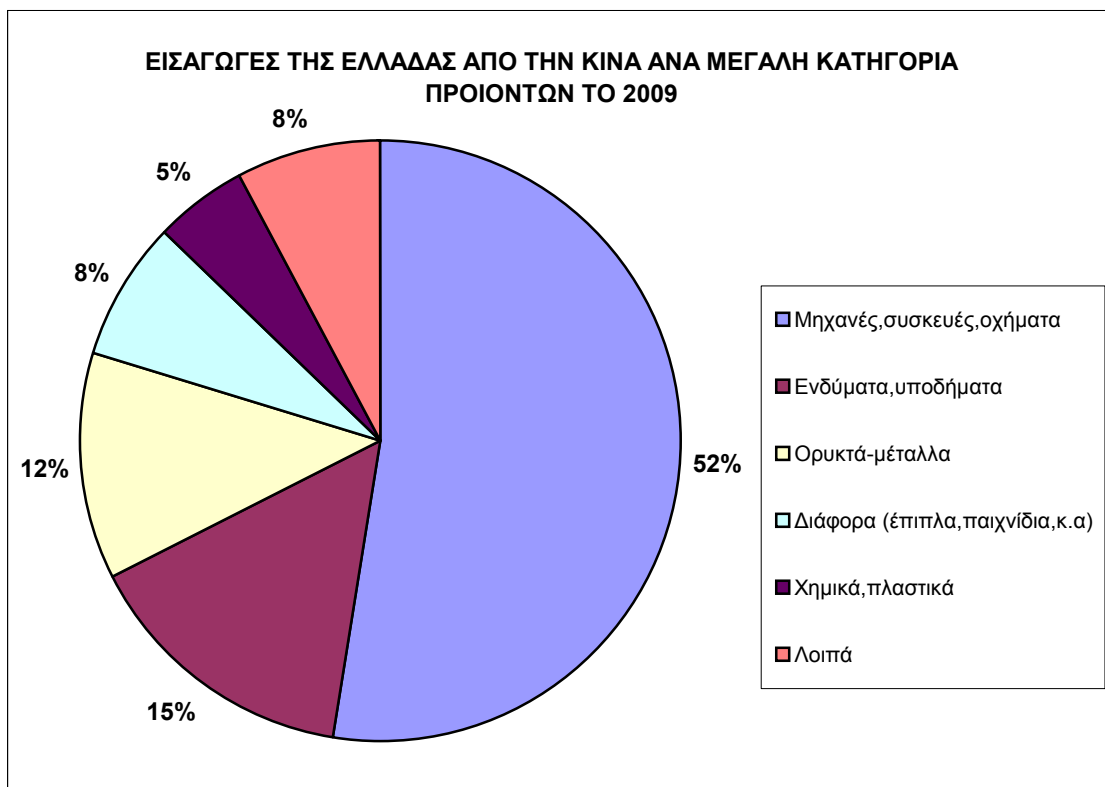
Παρατηρούμε ότι, η Ελλάδα εξάγει σε μεγάλο βαθμό έλαια και λίπη σε ποσοστό 41% και φυσικές υφαντικές ίνες σε ποσοστό 21%, όπως και δορές, δέρματα και γουνοδέρματα ακατέργαστα σε ποσοστό 19%. Εξάγει σε μικρότερο βαθμό φρούτα και λαχανικά.

Στα παρακάτω σχεδιαγράμματα μπορούμε να δούμε τις εισαγωγές και τις εξαγωγές της χώρας μας με την Κίνα σε ευρύ φάσμα προϊόντων.



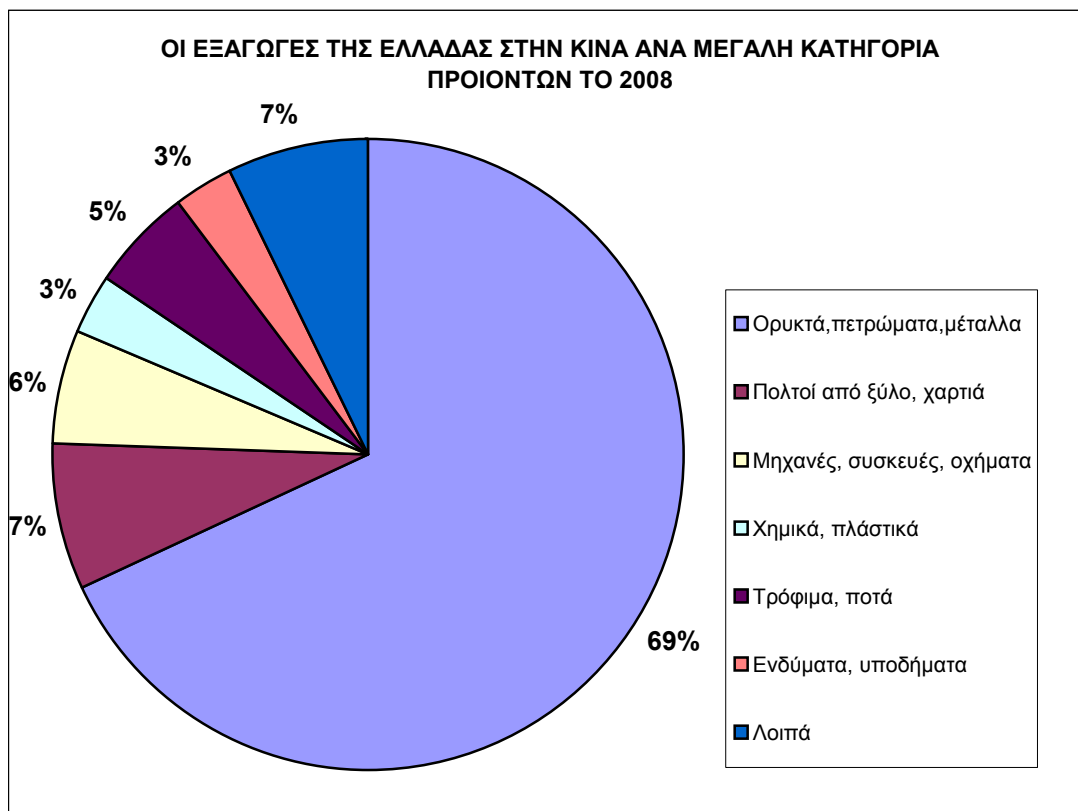
**Σχεδιάγραμμα 13:** Οι εισαγωγές της Ελλάδας ανά κατηγορία προϊόντων διαγραμματικά για το 2008.  
(Πηγή: Γενική Διοίκηση Τελωνείων της Α.Δ. Κίνας, επεξεργασία στοιχείων Γραφείο ΟΕΥ Πεκίνου).

Όπως παρατηρούμε από το σχεδιάγραμμα 13, οι εισαγωγές μας σε μηχανές, συσκευές και οχήματα είναι περισσότερες σε σχέση με άλλα προϊόντα. Εισάγουμε σε ποσοστό 46%. Αρκετά καλές είναι και οι εισαγωγές μας σε ενδύματα και υποδήματα και σε ορυκτά και μέταλλα εφόσον το ποσοστό τους είναι στο 15%.



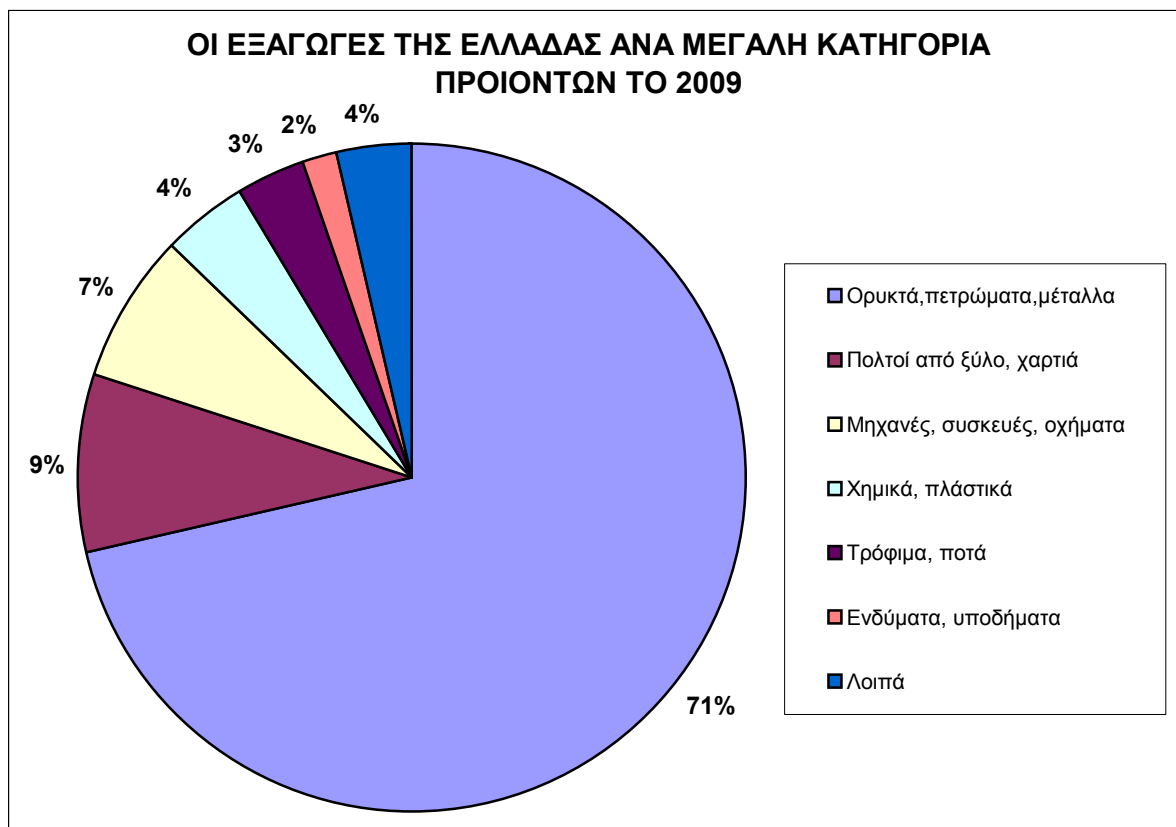
**Σχεδιάγραμμα 14:** Οι εισαγωγές της Ελλάδας ανά κατηγορία προϊόντων διαγραμματικά για το 2009. (Πηγή: Γενική Διοίκηση Τελωνείων της Λ.Δ. Κίνας, επεξεργασία στοιχείων Γραφείο ΟΕΥ Πεκίνου).

Σύμφωνα με το σχεδιάγραμμα 14, εισήγαμε περισσότερο μηχανές, συσκευές και οχήματα όπως και το 2008 αλλά σε αρκετά μεγαλύτερο ποσοστό, μόλις σε 52%. Αρκετά καλές είναι και οι εισαγωγές μας σε ενδύματα και υποδήματα και διατηρήθηκαν στο ίδιο ποσοστό σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά δηλαδή στο 15%. Οι εισαγωγές μας, όμως, σε ορυκτά και μέταλλα μειώθηκαν στο 12%.



**Σχεδιάγραμμα 15:** Οι εξαγωγές της Ελλάδας ανά κατηγορία προϊόντων διαγραμματικά για το 2008. (Πηγή: Γενική Διοίκηση Τελωνείων της Α.Δ. Κίνας, επεξεργασία στοιχείων Γραφείο ΟΕΥ Πεκίνου).

Όπως παρατηρούμε από το παραπάνω σχεδιάγραμμα, τα προϊόντα που εξήγαμε το 2008 περισσότερο στην Κίνα είναι ορυκτά, πετρώματα και μέταλλα, και η διαφορά είναι ιδιαίτερα μεγάλη από τα άλλα προϊόντα, εφόσον έφτασαν στο ποσοστό του 69%. Τα προϊόντα που εξήγαμε περισσότερο μετά τα ορυκτά είναι πολτούς από ξύλο και χαρτιά αλλά σε πολύ χαμηλότερο ποσοστό δηλαδή στο 7%.



**Σχεδιάγραμμα 16:** Οι εξαγωγές της Ελλάδας ανά κατηγορία προϊόντων διαγραμματικά για το 2009.

Στο σχεδιάγραμμα 16, παρατηρούμε, ότι, οι εξαγωγές μας σε ορυκτά και μέταλλα αυξήθηκε ακόμα περισσότερο από το 2008 εφόσον έφτασαν στο ποσοστό του 71% ενώ αυξήθηκαν και οι εξαγωγές πολτού από ξύλο και χαρτιά.

Παρά τις προσπάθειες όμως να γεφυρωθεί το χάσμα ανάμεσα στην Ελλάδα και στη Κίνα, το πρόβλημα παραμένει. Η χώρα μας, δυστυχώς, δεν διαθέτει κάποια ανταγωνιστικότητα στα αγαθά, τα οποία η Κίνα εισάγει, κυρίως στα είδη υψηλής τεχνολογίας. Η Ελλάδα έχει ανταγωνιστικό πλεονέκτημα, κυρίως στα είδη αγροτικών προϊόντων (τρόφιμα και ποτά), ορυκτών και καυσίμων (κυρίως μάρμαρα), μεταφορών και τουριστικών υπηρεσιών. Αυτοί οι τομείς είναι και οι πιο κερδοφόρες στην κινέζικη αγορά.

Σύμφωνα, με στοιχεία το έλλειμμα του εμπορικού ισοζυγίου της Ελλάδας ανήλθε περίπου στα δύο δισεκατομμύρια. Το 2009, οι εισαγωγές αγροτικών προϊόντων και τροφίμων έφθασαν, με βάση τα στοιχεία περίπου στα έξι δισεκατομμύρια ευρώ, μειωμένες κατά 9%, σε σύγκριση με τις εισαγωγές το 2008. Ενώ, στον τομέα των εξαγωγών αγροτικών προϊόντων και τροφίμων η διαφορά μεταξύ 2009 και 2008 ήταν αρκετά χαμηλότερη, αφού το 2009 η αξία των εξαγωγών ανήλθε περίπου στα τρία εκατομμύρια ευρώ. Η μείωση των εισαγωγών, σε

συνδυασμό με τη στασιμότητα των εξαγωγών, μείωσε το 2009 το έλλειμμα στο εμπορικό γεωργικό ισοζύγιο κατά 21,2%, σε σύγκριση με εκείνο του 2008. (Γραφείο Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων της Ελλάδας στο Πεκίνο, 2009)

Από την άλλη, αν και από την Κίνα εισάγονται υψηλής τεχνολογίας προϊόντα, τα οποία έχουν διευκολύνει και καλυτερέψει την ζωή μας, δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι το 70% των προϊόντων αμφιβόλου ποιότητας που εισάγονται στην Ελλάδα, έχουν χώρα προέλευσης την Κίνα. Από τα 20 δις ευρώ του παραεμπορίου στην Ελλάδα, το 50% δηλαδή τα 9 δις, υπολογίζεται ότι προέρχεται από αυτά τα προϊόντα, ενώ το υπόλοιπο 50% διακινείται από την «china town», η οποία υπάρχει γύρω από την Ομόνοια σύμφωνα με την ΕΣΕΕ: Εθνική Συνομοσπονδία Ελληνικού Εμπορίου (2010).

Η «china town» είναι μία περιοχή όπου οι Κινέζοι μετανάστες ζουν πολλοί μαζί σε διαμερίσματα -που νοικιάζει η επιχείρηση στην οποία ανήκουν τα εμπορεύματα- γύρω από την Ομόνοια. Στα σημεία, δηλαδή, όπου γίνεται η διακίνηση των εμπορευμάτων. Είναι μία κλειστή κοινότητα μεταναστών, όπου μιλούν μόνο μεταξύ τους, εφόσον οι περισσότεροι μιλούν μόνο την κινέζικη γλώσσα. Ενώ ο μισθός τους στην Κίνα κυμαίνεται στα 60-200 ευρώ, εδώ μπορεί να φτάσουν τα 700 ευρώ με δωρεάν διατροφή και διαμονή. Μοναδικό τους σκοπός είναι, να συγκεντρώσουν ένα χρηματικό ποσό και να επιστρέψουν στη χώρα τους.

Αξίζει να σημειωθεί, λοιπόν, ότι, το 64,4% των δεσμευμένων προϊόντων, προέρχεται από την Κίνα, το 14,6% από τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, το 4,5% από την Αίγυπτο και το 4,1% από την Κύπρο. (ΕΣΕΕ, 2010)

Σύμφωνα με την πρόσφατη Έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για «την προστασία των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας από τα Τελωνεία της ΕΕ», η Ελλάδα δέσμευσε το 2009 21.990.722 τεμάχια προϊόντων απομιμήσεων, γεγονός που την τοποθετεί ως την πρώτη χώρα με τα περισσότερα προϊόντα απομίμησης σε ολόκληρη την Ευρώπη. (ΕΣΕΕ ,2010)

Μεγαλύτερο πρόβλημα αντιμετωπίζει ο κλάδος ένδυσης-υπόδησης, καθώς ο τζίρος από αυτά τα προϊόντα απομιμήσεων ισούται με το 20% του συνολικού τζίρου των εμπορικών καταστημάτων. Στον κλάδο των ηλεκτρικών ειδών το αντίστοιχο ποσοστό ανέρχεται σε 10%, στα είδη δώρων στο 15%, στα ποτά και τα προϊόντα καπνού στο 2,5%, στα ποτά-καπνό στο 2,5 %. Απομιμήσεις υπάρχουν και στον κλάδο των τροφίμων, όμως το ποσοστό τους δεν έχει ακόμα μετρηθεί. (ΕΣΕΕ, 2010).

Όσον αφορά, τώρα τις εισαγωγές και οι εξαγωγές υπηρεσιών ανάμεσα στις δύο χώρες, πρέπει να πούμε ότι, δεν έχουν αναπτυχθεί ακόμα αρκετά. Ο τουρισμός, μόνο, έχει αναπτυχθεί σε ικανοποιητικά επίπεδα. Όλο και περισσότερες εμπορικές επιχειρήσεις ασιατικών συμφερόντων ανοίγουν όλο και περισσότερο στα κέντρα των μεγάλων ελληνικών πόλεων. Αυτό το θέμα, όμως θα αναπτυχθεί περισσότερο παρακάτω.

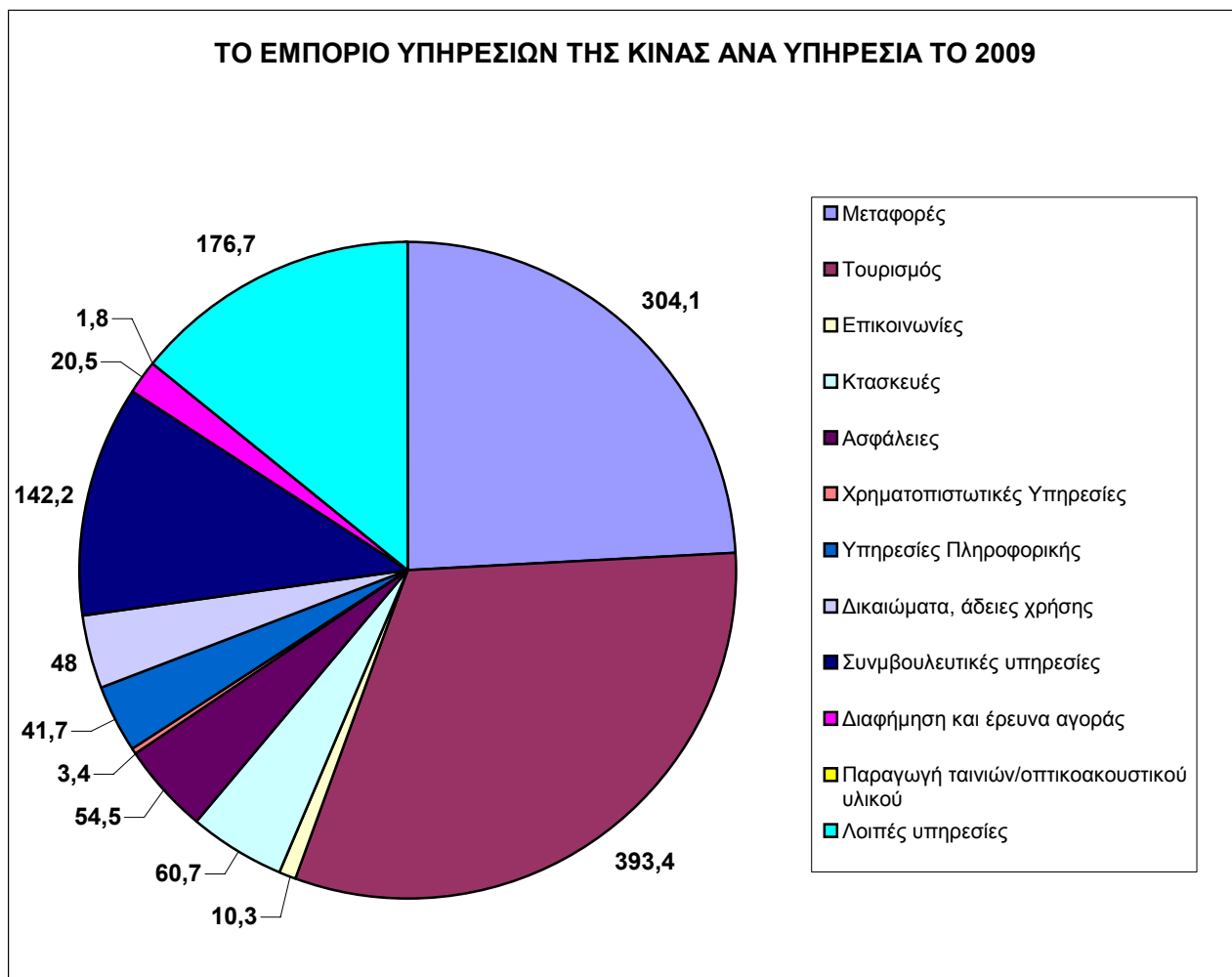
Η Κίνα και η Ελλάδα, έχοντας σαν σκοπό την περαιτέρω ανάπτυξη της οικονομικής, εμπορικής και επενδυτικής τους συνεργασίας, αλλά και την αμοιβαία προσέγγιση των επιχειρηματικών κοινοτήτων των δύο χωρών, συμφωνούν στη δημιουργία μόνιμου Επιχειρηματικού Forum Κίνας-Ελλάδος, το οποίο θα συνέρχεται μία φορά ανά έτος.

Στο πλαίσιο αυτό, αμφότερα τα μέρη εκφράζουν την υποστήριξή τους για εντατικοποίηση σε τομείς όπως, μεταξύ άλλων, το περιβάλλον, οι εναλλακτικές και ανανεώσιμες μορφές ενέργειας, η αγροτική βιομηχανία, οι αστικές υπηρεσίες και υποδομές, οι τηλεπικοινωνίες, η αυτοκινητοβιομηχανία, οι μεταφορές και ο τραπεζοπιστωτικός τομέας.

Η Ελλάδα και η Κίνα, εκφράζουν τη βούληση να ενισχύσουν, επίσης, και την τουριστική συνεργασία, παρέχοντας τις αναγκαίες διευκολύνσεις, σε αμοιβαία βάση, για την περαιτέρω ανάπτυξη του τουριστικού τομέα, κάτι που όμως θα αναλύσουμε εκτενέστερα σε άλλη ενότητα.

Ακόμα, τα δύο μέρη συμφωνούν να μεριμνήσουν ώστε να δοθούν περισσότερες ευκαιρίες για υποτροφίες και ανταλλαγές σπουδαστών και καθηγητών μεταξύ των δύο χωρών, καθώς επίσης και για τη διεξαγωγή κοινών ερευνητικών προγραμμάτων σε Πανεπιστήμια στην Κίνα και στην Ελλάδα. Η Ελλάδα σκοπεύει να συμπεριλάβει το μάθημα του Ολυμπισμού στην διδακτέα ύλη του εκπαιδευτικού συστήματος της Κίνας. (CHINA EMBASSY, 2010)

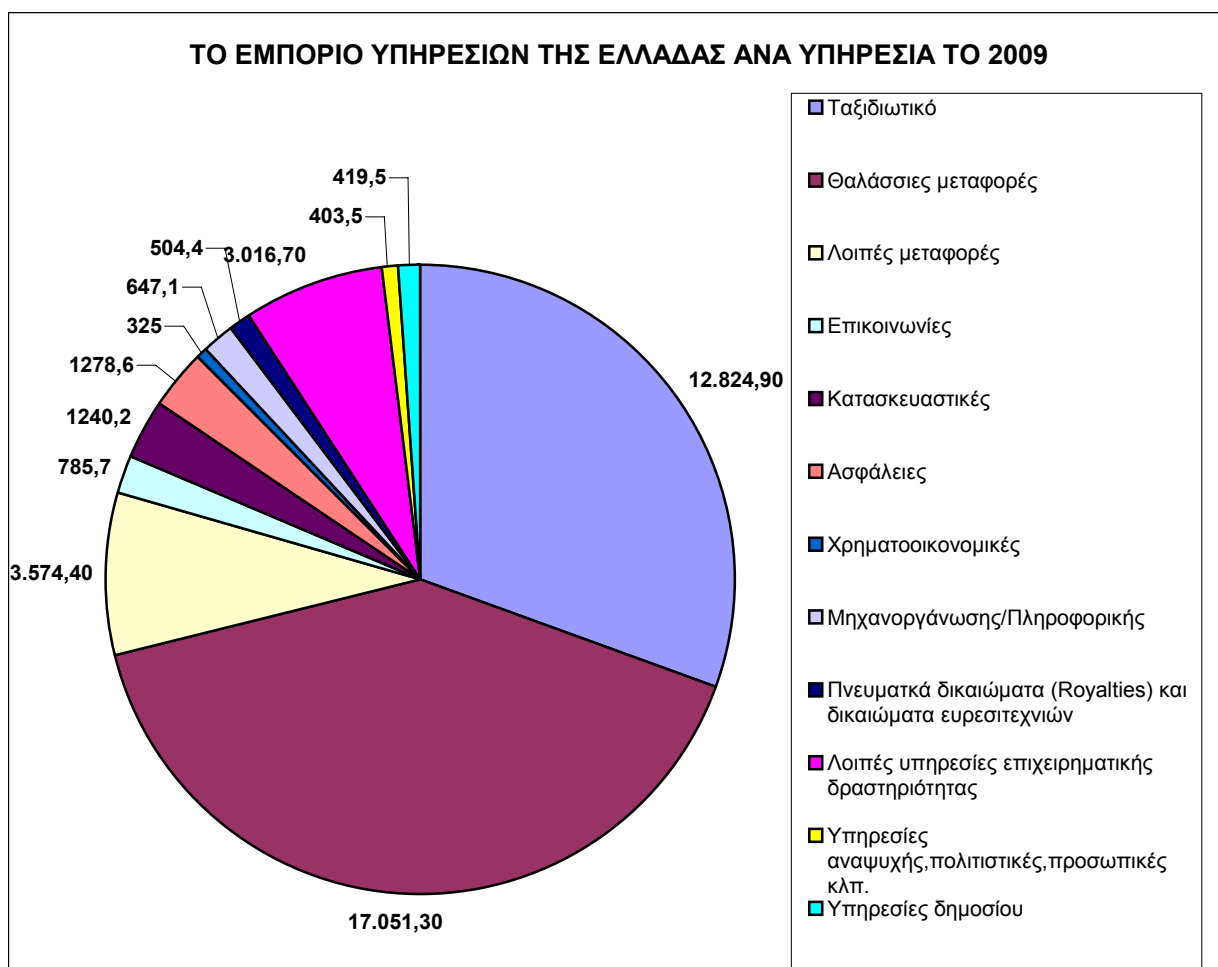
Τα παρακάτω σχεδιάγραμματα δίνουν μια συνολική εικόνα του εμπορίου υπηρεσιών ανάμεσα στις δυο χώρες.



**Σχεδιάγραμμα 17:** Το εμπόριο υπηρεσιών της Κίνας ανά υπηρεσία σε εκατό εκατ. Δολάρια ΗΠΑ.  
(Πηγή: Κρατική Αρχή Ελέγχου Συναλλάγματος της Λ.Δ. Κίνας)

. Στο παραπάνω σχεδιάγραμμα βλέπουμε το εμπόριο υπηρεσιών της Κίνας ανά υπηρεσία. Οι κλάδοι που πηγαίνουν σχετικά καλά στην Κίνα είναι ο τουρισμός με 393,4 εκατ. δολάρια, οι μεταφορές με 304,1 εκατ. Δολάρια, οι λοιπές υπηρεσίες με 176,7 εκατ, δολάρια και οι συμβουλευτικές υπηρεσίες με 142,2 εκατ. Δολάρια.

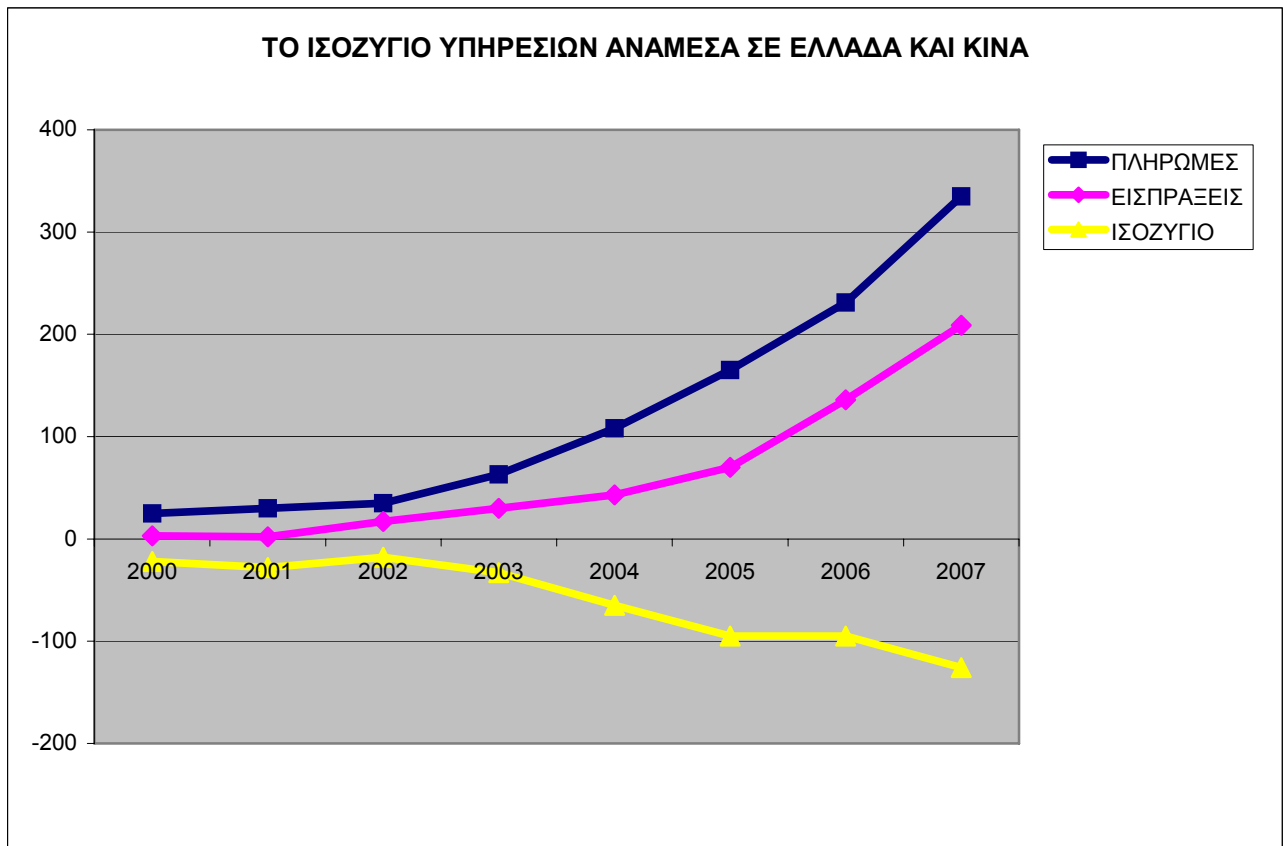




**Σχεδιάγραμμα 18:** Το εμπόριο υπηρεσιών της Ελλάδας για το 2009 ανά υπηρεσία. (Ποσά σε εκατομμύρια Ευρώ (Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος).

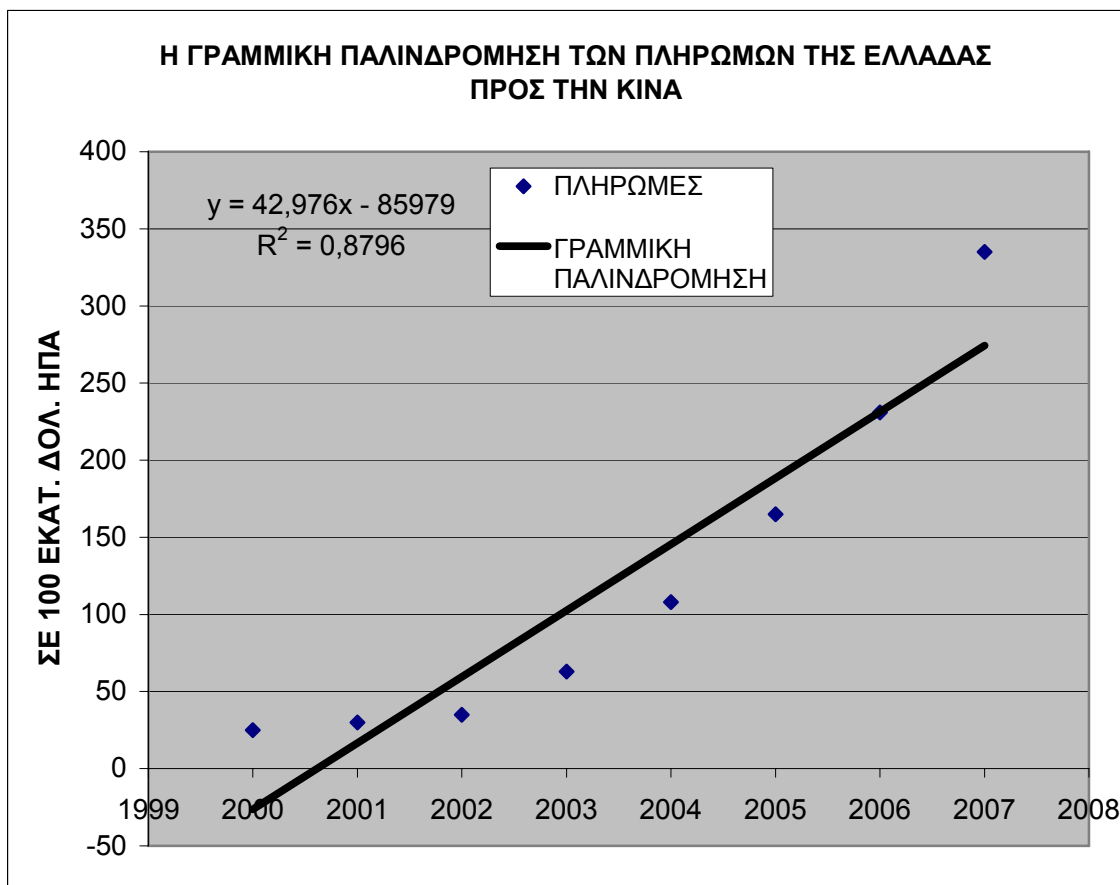
Σύμφωνα με το παραπάνω σχεδιάγραμμα το οποίο δείχνει το εμπόριο υπηρεσιών της Ελλάδας ανά υπηρεσία, οι θαλάσσιες μεταφορές σε 17.051,30 εκατ. Ευρώ και τα ταξιδιωτικά σε 12.824,90 εκατ. Ευρώ είναι οι υπηρεσίες που εξάγει η χώρα περισσότερο. Αμέσως μετά, είναι οι λοιπές μεταφορές σε ποσό 3.574,40 εκατ. Ευρώ.

Στο παρακάτω σχεδιάγραμμα 19, παρατηρούμε το εμπόριο υπηρεσιών ανάμεσα στην Ελλάδα και την Κίνα. Σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα διαθέσιμα στοιχεία του ΟΟΣΑ, από το 2000 ως το 2007 το ισοζύγιο υπηρεσιών της Ελλάδας με την Κίνα ήταν ελλειμματικό και αυτό μπορούμε να το παρατηρήσουμε από το παρακάτω σχεδιάγραμμα. Το ισοζύγιο υπηρεσιών είναι σε αρνητική τροχιά που από το 2002 περίπου αρχίζει να αυξάνεται.



**Σχεδιάγραμμα 19:** Το γενικό εμπόριο υπηρεσιών Ελλάδας-Κίνας. Ποσά σε εκ. δολάρια ΗΠΑ (Πηγή: ΟΟΣΑ., επεξεργασία στοιχείων Γραφείο ΟΕΥ Πεκίνου).

Για να κατανοήσουμε καλύτερα πως κυμαίνονται οι πληρωμές και οι εισπράξεις της Ελλάδας με την Κίνα, μπορούμε να δούμε από το διάγραμμα 22, παρακάτω, την τάση των πληρωμών, αρχικά, της Ελλάδας στην Κίνα για το χρονικό διάστημα 2000-2007.

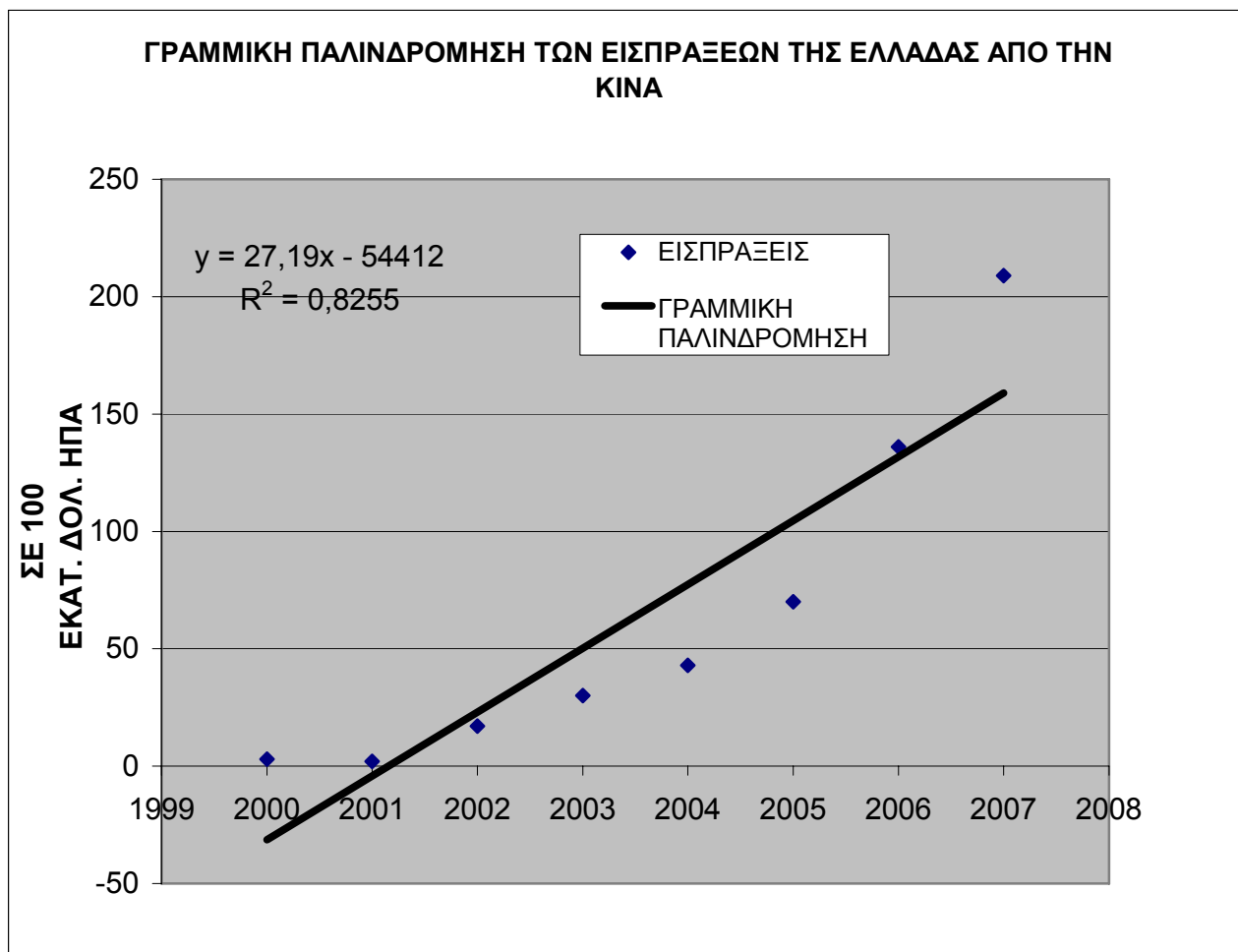


**Σχεδιάγραμμα 20:** Η τάση των πληρωμών της Ελλάδας προς την Κίνα για το χρονικό διάστημα 2000-2007 σε εκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ (Πηγή: ΟΟΣΑ, επεξεργασία στοιχείων Γραφείο ΟΕΥ Πεκίνου).

Σύμφωνα με το σχεδιάγραμμα, οι πληρωμές μας προς την Κίνα όσο περνάνε τα χρόνια αυξάνονται με ταχείς ρυθμούς. Η συνάρτηση είναι: **Πληρωμές=42,976X**

Όπου X ο χρόνος. Αυτό σημαίνει ότι κατά μέσο όρο οι εισαγωγές αυξανόταν κατά **4.297,6 εκατομμ. δολάρια** κατά έτος.

Παρακάτω, στο σχεδιάγραμμα 23, μπορούμε, ομοίως, να παρατηρήσουμε την γραμμική παλινδρόμηση των εισπράξεων της Ελλάδας από την χώρα της Κίνας.



**Σχεδιάγραμμα 21:** Η τάση των εισπράξεων της Ελλάδας από την Κίνα για το χρονικό διάστημα 2000-2007 (Πηγή: ΟΟΣΑ, επεξεργασία στοιχείων Γραφείο ΟΕΥ Πεκίνου)

Σύμφωνα με το σχεδιάγραμμα, οι πληρωμές μας προς την Κίνα όσο περνάνε τα χρόνια αυξάνονται, επίσης, με ταχείς ρυθμούς. Από την άλλη, οι εισπράξεις μας είναι λιγότερες σε ποσότητα από τις πληρωμές. Η συνάρτηση είναι: **Εισπράξεις=27,19X**

Όπου X ο χρόνος. Αυτό σημαίνει ότι κατά μέσο όρο οι εισαγωγές αυξανόταν κατά **2.719 εκατομμ. δολάρια** κατά έτος.

Εν κατακλείδι, ομολογουμένως η εμπορική συνεργασία με την Κίνα, όσο περνάνε τα χρόνια βελτιώνεται και έχει βελτιώσει τις σχέσεις των δύο χωρών αρκετά. Όμως, η Ελλάδα χρειάζεται ακόμα αρκετή προσπάθεια για να κατακτήσει μια καλύτερη θέση στις εισαγωγές της Κίνας και να αξιοποιήσει καλύτερα τα ανταγωνιστικά της πλεονεκτήματα.

## 2.2 ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΕ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΚΙΝΑ

Όσον αφορά τις επενδύσεις, η Ελλάδα πρέπει να προσπαθήσει πολύ ακόμα για να αναπτύξει επιχειρηματικές σχέσεις με την ραγδαία αναπτυσσόμενη αγορά της Κίνας. Μην ξεχνάμε ότι, η Ελλάδα αξιοποιεί, ακόμα, τα συγκριτικά της πλεονεκτήματα σε σχέση με άλλες χώρες που προσφέρουν περισσότερες επενδυτικές ευκαιρίες. Ωστόσο υπάρχουν κάποιοι κλάδοι της ελληνικής οικονομίας οι οποίοι έχουν πάρει σημαντική άνοδο. Αυτές είναι: ο τουρισμός, η ναυτιλία, οι επιχειρήσεις πάντως είδους αλλά και άλλα επενδυτικά προγράμματα.

Τέλος, πρέπει να τονίσουμε ότι, υπογράφηκαν ένεκα συμφωνίες ανάμεσα στους πρωθυπουργούς των χωρών και αφορούν τους τομείς της ναυτιλίας, των μεταφορών, των τηλεπικοινωνιών, του real estate, του εμπορίου και του πολιτισμού.

Αρχικά, ο τουρισμός δείχνει να κινείται ικανοποιητικά. Πρέπει να σημειωθεί ότι, σύμφωνα με την εταιρεία συμβούλων «Tourism Economics», περίπου 240 εκατ. Κινέζοι ταξίδεψαν στη Δυτική Ευρώπη το 2010, κατά 20% περισσότεροι από τα 200 εκατ. το 2009. (εφ. «ΤΟ ΒΗΜΑ», 2011). Οι κινέζοι, σύμφωνα με στοιχεία επισκέπτονται περισσότερο την Γαλλία, εφόσον το 2005, την επισκεφθήκαν 700.000 Κινέζοι και από τότε το ποσοστό συνεχώς αυξάνεται. Επισκέπτονται αξιοθέατα του Παρισιού όπως ο πύργος του Άιφελ και, επίσης, το γαλλικό κρασί είναι ιδιαίτερα δημοφιλές για τους Κινέζους τουρίστες. Ιδιαίτερα δημοφιλείς είναι και τα καζίνο της Ιταλίας, καθώς ο τζόγος στην Κίνα, αν και δεν ενθαρρύνεται ιδιαίτερα, τα τελευταία χρόνια έχει αυξηθεί, αλλά πολλοί Κινέζοι τουρίστες επισκέπτονται και διάφορα ιταλικά αξιοθέατα. Πολλοί κινέζοι επισκέπτονται και την Γερμανία. Αυτή η αυξημένη κίνηση της Κίνας στην Ευρώπη οφείλεται κυρίως από την διείσδυση των Ευρωπαϊκών προϊόντων στην χώρα τους τα τελευταία χρόνια. Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Τουρισμού εκτιμά ότι μέχρι το 2020 περί τα 100 εκατομμύρια Κινέζοι θα ταξιδεύουν κάθε χρόνο στο εξωτερικό (εφ. «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ», 2010). Οι σχετικές έρευνες καταδεικνύουν, άλλωστε, ότι οι διακοπές στην Ευρώπη είναι σύνηθες όνειρο των Κινέζων τουριστών. Ενώ η Ελλάδα και η Κίνα έχουν περίπου την ίδια παράδοση στην ιστορία και τον πολιτισμό, δυστυχώς η Ελλάδα δεν έχει αναπτύξει ακόμα την ανταγωνιστικότητα των προϊόντων και των υπηρεσιών της. Ευτυχώς, όμως γίνεται μια προσπάθεια να βελτιωθούν οι τουριστικές σχέσεις των δύο χωρών. ( εφ. «ΤΟ ΒΗΜΑ», 2010).

Η Ελλάδα προσπαθεί με συγκεκριμένες ενέργειες να προβάλει και να προωθήσει τα τουριστικά της προϊόντα. Το Υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού σημειώνει την βούληση για την λήψη μέτρων διεύρυνσης του αριθμού των Κινέζων τουριστών που επισκέπτονται την Ελλάδα και τους καλεί να ταξιδέψουν σε αυτή τώρα, βιώνοντας έτσι από κοντά το πνεύμα ανόρθωσης που χαρακτηρίζει την χώρα. Η EXPO της Σαγκάης μετά τις Ολυμπιάδες του 2004 και 2008 αποτελεί με την σειρά της μια σημαντική ευκαιρία πολιτιστικής και τουριστικής συνεργασίας και επαφής μεταξύ των δύο λαών και πολιτισμών.

Ένα πολύ θετικό βήμα σε αυτό τον κλάδο είναι το άνοιγμα της ΕΟΤ στο Πεκίνο, το οποίο πραγματοποιήθηκε πριν κάποια χρόνια. Από την άλλη όμως, λόγω της φήμης της χώρας μας εξαιτίας του προβλήματος της οικονομικής κρίσης, τα χρέη του ΕΟΤ, σε εταιρείες και μέσα επικοινωνίας στο εξωτερικό έχουν αυξηθεί κατά πολύ. Αυτά τα χρέη, ξεπερνούν τα 128 εκατομμύρια Ευρώ σύμφωνα με στοιχεία της εφημερίδας «ΗΜΕΡΗΣΙΑ», σε άρθρο της του 2009. Ήδη έχουν απειληθεί με κατάσχεση εξοπλισμού και άλλων περιουσιακών στοιχείων τα γραφεία του ΕΟΤ στο εξωτερικό μεταξύ των οποίων το γραφείο του ΕΟΤ στην Κίνα, καθώς κινεζικές εταιρείες στις οποίες χρωστούσε ο οργανισμός επέδωσαν εξώδικη προειδοποίηση. Το προσωπικό του ΕΟΤ στο Πεκίνο αντιμετώπισε τον κίνδυνο να οδηγηθεί στα δικαστήρια για χρέη που ανέρχονται στα 115.812 ευρώ.

Σύμφωνα με πληροφορίες, το οικονομικό επιτελείο έχει δώσει εντολή να διαπραγματευθούν όλοι οι παράγοντες στους οποίους ο ΕΟΤ έχει οφειλές με σκοπό να επιτευχθεί η σταδιακή καταβολή των χρεών. Άλλωστε, ο πρώτος και βασικός στόχος είναι να μειωθούν τα χρέη που σχετίζονται με τον Τουρισμό, για να μπορεί η χώρα μας να είναι αξιόπιστη σε σχέση με τη διαφημιστική της προβολή, με την πολιτική της και γενικότερα με ό,τι σημαίνει προβολή στο εξωτερικό και στο εσωτερικό. (εφ. «ΗΜΕΡΗΣΙΑ», 2009)

Σύμφωνα με στοιχεία από το ινστιτούτο τουριστικών ερευνών και προβλέψεων από ένα δελτίο τύπου του 2008, ο τουρισμός από χώρες της νοτιοανατολικής Ασίας προς την Ελλάδα είναι στο ποσοστό του 9%, σε αντίθεση με χώρες της δυτικής Ευρώπης που το ποσοστό φτάνει στο επίπεδο του 1-1,5 % την περίοδο 2000-2006.

Δυστυχώς, όμως, την ίδια στιγμή άλλες χώρες της Ευρώπης όπως είναι η Γαλλία, η Βρετανία και η Ισπανία διαθέτουν πολύ πιο οργανωμένα γραφεία σε περισσότερες πόλεις της Κίνας και προωθούν πιο ολοκληρωμένα πακέτα διακοπών. Από την άλλη, πρέπει να σημειωθεί, ότι ο ελληνικός πολιτισμός είναι πολύ πιο ελκυστικός στους

κινέζους επισκέπτες, καθώς οι Κινέζοι, όπως αναφέρθηκε και παραπάνω, πάντα θαύμαζαν τον πλούτο της χώρας μας στην ιστορία και τον πολιτισμό κάτι που, βεβαίως διαθέτουν και οι ίδιοι. Είναι ένα από τα ελάχιστα στοιχεία που μας ενώνουν με την τεράστια και τόσο μακρινή αυτή χώρα. Γι αυτό τον λόγο, κάθε χρόνο, όλο και περισσότεροι Κινέζοι επιλέγουν την χώρα μας για διακοπές και περισσότερο, τα νησιά του Αιγαίου.

Την 1η Μαΐου 2004 πραγματοποιήθηκε συμφωνία μεταξύ ΕΕ και ΛΔΚ, η οποία δίνει τη δυνατότητα σε Κινέζους τουρίστες να επισκέπτονται 26 χώρες, εκ των οποίων και την Ελλάδα. Μόνο το 2003 ταξίδεψαν στην Ευρώπη 20,2 εκ. Κινέζοι, ξεπερνώντας τον αντίστοιχο αριθμό Ιαπώνων τουριστών. Σύμφωνα με τον δικηγόρο Αντώνη Χριστόπουλο σε σύγγραμμα του την χρονιά 2006, Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του Οργανισμού Τουρισμού, το 2020 θα ταξιδεύουν 100 εκ. Κινέζοι τουρίστες το χρόνο. Τελευταία έχει σημειωθεί εντονότερη κινητικότητα εκ μέρους της Ελλάδας για την προσέλκυση Κινέζων τουριστών, με συχνές επισκέψεις Ελλήνων αξιωματούχων και φορέων του τουρισμού και με σχετική διαφημιστική εκστρατεία στο Πεκίνο και τη Σαγκάη. Αξίζει να σημειωθεί πως το Κινεζικό Υπουργείο Τουρισμού βράβευσε την Ελλάδα ως τη χώρα με την καλύτερη τουριστική προβολή στην Κίνα.

Αλλά και η Κίνα τα τελευταία χρόνια πηγαίνει πολύ καλά στον τομέα του τουρισμού. Στην τρίτη θέση των παγκόσμιων τουριστικών προορισμών αναρριχήθηκε η Κίνα, μετά τη Γαλλία και τις Ηνωμένες Πολιτείες, σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία.(εφ. «ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ», 2010).

Ένα άλλο πολύ σημαντικό κομμάτι που συμφωνήθηκε και υπογράφηκε ανάμεσα στις δυο χώρες , στον τομέα των μεταφορών, τον Οκτώβριο του 2010, είναι η απευθείας αεροπορική τους σύνδεση και η ενίσχυση στις συνεργασίες των τουριστικών επιχειρηματιών, πολιτιστικών φορέων και των δημοσιογραφικών αποστολών έπειτα από σχετικές συζητήσεις που κρατούν περίπου δύο χρόνια. (εφ. «ΤΟ ΒΗΜΑ», 2010) Η συγκεκριμένη συμφωνία, η οποία όπως όλα δείχνουν έχει υλοποιηθεί με τη δρομολόγηση πτήσεων από την Air China, έχει αποτελέσει το δεύτερο ουσιαστικό βήμα για την προσέλκυση Κινέζων τουριστών στη χώρα μας, αλλά και για την περαιτέρω σύσφιγξη των σχέσεων των δύο χωρών σε επιχειρηματικό επίπεδο. Ήδη από το 2007, η αεροπορική σύνδεση άρχισε ήδη να λειτουργεί. Πραγματοποιούνται ήδη δύο πτήσεις που συνδέουν το Πεκίνο με την Αθήνα. Μάλιστα, από τον χειμώνα του 2009 η Air China σκέφτεται να αναβαθμίσει

την σύνδεση αυτή με την χρήση μεγαλύτερων αεροσκαφών (ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ, Οικονομία της Κίνας και διμερείς οικονομικές σχέσεις Ελλάδας – Κίνας).

Επιπροσθέτως, το εμπορικό λιμάνι του Πειραιά, εξελίσσεται σε διαμετακομιστικό κέντρο για χιλιάδες κινεζικά containers με προορισμό τις χώρες της Μαύρης Θάλασσας . Οι κινεζικές αυτές μεταφορικές δραστηριότητες όλων των κινεζικών προϊόντων θα επεκταθούν και μέσα από την Θεσσαλονίκη ή και ενός λιμανιού της Κρήτης. Το μεγάλο αυτό ξεκίνημα έγινε με τα εγκαίνια του containership Cosco Hellas με το όνομα « C . V . COSCO HELLAS». (<http://www.apodimos.com>, 2006).

Οι αναφερόμενες δυνατότητες των ελληνικών λιμένων έχουν προκαλέσει το ενδιαφέρον Ελλήνων και ξένων επενδυτών, αλλά και μεταφορικών εταιρειών. Ενδεικτικά αναφέρονται η συνεργασία με την κινεζική εταιρεία COSCO για τη μεταφορά φορτίων στο λιμάνι του Πειραιά σε τακτική βάση, το ενδιαφέρον που έχουν επιδείξει φορείς της Κίνας COSCO και China Shipping Company για την αξιοποίηση των επενδυτικών ευκαιριών που παρουσιάζουν οι ελληνικοί λιμένες καθώς και η πρόσφατη επίσκεψη επενδυτών από τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα Dubai για τη διερεύνηση των δυνατοτήτων πραγματοποίησης επενδύσεων σε ελληνικούς λιμένες. (<http://www.apodimos.com>, 2006).

Πρέπει να τονίσουμε ότι το ενδιαφέρον των Κινέζων για τον ΟΣΕ, είναι επίσης ένα σημαντικό κομμάτι στον τομέα των μεταφορών. Το σχέδιο για τον ΟΣΕ ανοίγει τον δρόμο για την είσοδο στρατηγικού εταίρου είτε στο σύνολο των σιδηροδρομικών μεταφορών είτε σε μέρος αυτών όπως είναι οι εμπορευματικές. Ταυτόχρονα αναμένεται και ενδεχόμενο ενδιαφέρον των Κινέζων για έργα υποδομής όπως το νέο αεροδρόμιο στο Καστέλι της Κρήτης.

Όσον αφορά την ναυτιλία, έχει αναπτυχθεί μία εποικοδομητική σχέση ανάμεσα στις δύο χώρες. Αξίζει να σημειωθεί ότι, περισσότερο από το 60% των κινεζικών εισαγωγών μεταφέρονται με ελληνικά πλοία και τα τελευταία 15 χρόνια, περισσότερα από 400 ελληνικά πλοία ναυπηγήθηκαν στην Κίνα. (εφ. «EXPRESS», 2010). Ανάμεσα στις δύο χώρες γίνεται επίσης συζήτηση για τον εμπορευματικό σταθμό του λιμανιού του Πειραιά, για το εμπορευματικό κέντρο του Θριάσιου Πεδίου και για την διεύρυνση των παραγγελιών για ναυπηγήσεις νέων πλοίων στα κινεζικά ναυπηγεία από τους έλληνες εφοπλιστές. (εφ. «TA NEA», 2010).



Πρέπει, επίσης, να επισημανθεί ότι η Κίνα είναι η δεύτερη χώρα στον κόσμο, μετά τις ΗΠΑ, στην κατανάλωση αργού πετρελαίου. Το 2004 η Κίνα εισήγαγε 110 εκατομύρια τόνους αργού πετρελαίου, το οποίο μεταφέρθηκε με ξένα πετρελαιοφόρα (τάνκερ), το 80% εκ των οποίων ήταν ελληνικά. (εφ. «EXPRESS», 2010)

Ακόμα, πολλοί Έλληνες επιχειρηματίες επιλέγουν τα κινέζικα ναυπηγεία για την ναυπήγηση των πλοίων τους. 110 ελληνικά πλοία πραγματοποίησαν ναυπηγοεπισκευαστικές εργασίες σε κινέζικα ναυπηγεία. Ήδη πολύ γνωστές ναυτιλιακές εταιρείες σκέφτονται να συνεργαστούν με την Κίνα για ανάληψη διοίκησης σε ναυπηγεία ή αποκλειστικές συμφωνίες με αυτά. (εφ. «EXPRESS», 2010)

Μην ξεχνάμε ότι, ένα από τα σημαντικότερα βήματα που έχουν γίνει στον ναυτιλιακό τομέα είναι η συνεργασία μας με την COSCO, μία από τις μεγαλύτερες ναυτιλιακές εταιρείες με έδρα της το Πεκίνο.

Όπως αναφέρθηκε και παραπάνω, έντεκα συμφωνίες έχουν υπογραφεί ανάμεσα στις δυο χώρες. Από αυτές κάποιες αφορούν και τον τομέα της ναυτιλίας. Οι δύο πλευρές υπόγραψαν μνημόνιο συνεργασίας σε τομείς κρίσιμους για την ανάπτυξη των ναυτιλιακών δράσεων. Το μνημόνιο αυτό πρόκειται συνέχεια της συμφωνίας που είχε υπογραφεί μεταξύ των δύο χωρών στις 3 Ιουλίου 1996 και περιλαμβάνει τα εξής θέματα:

- Ασφάλεια και προστασία στον τομέα της ναυτιλίας (συνεργασία των δύο μερών στην υλοποίηση των πορισμάτων του Διεθνούς Ναυτιλιακού οργανισμού-I.M.O. σε θέματα ασφάλειας)
- Πρόληψη της Ρύπανσης από τα πλοία (συνεργασία στη διαχείριση της ειδικής μέριμνας για τη μόλυνση και ρύπανση των θαλασσών)
- Ανάπτυξη των λιμένων και διευκόλυνση λιμενικών υπηρεσιών (στόχος η αύξηση της διαμετακομιστικής ικανότητας με αμοιβαιότητα και ο εκσυγχρονισμός των λιμενικών υποδομών και παροχών)
- Ανταλλαγές Τεχνογνωσίας σε θέματα Ναυτιλίας (προώθηση συνεργασίας με Ειδικευμένα Μορφωτικά Ιδρύματα και εμπλεκόμενους σε θέματα τεχνογνωσίας με στόχο την από κοινού ίδρυση Ινστιτούτου Ναυτιλιακής και Λιμενικής Τεχνολογίας).
- Εκπαίδευση και Απασχόληση στην Ναυτιλία (συνεργασία των δύο μερών στην εκπαίδευση και την ανταλλαγή ειδικευμένου προσωπικού με έμφαση στην εφαρμογή των πορισμάτων του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού-IMO και του Διεθνούς Οργανισμού

Εργασίας- ILO αναφορικά με την κατάρτιση και τις ανάγκες των εργαζομένων.) ( εφ. «ΙΣΟΤΙΜΙΑ», 2010)

Ο πρωθυπουργός της Κίνας, με επίσκεψή του στην Ελλάδα, εξήγγειλε την δημιουργία Ταμείου Ανάπτυξης, το οποίο θα ενισχύσει την ελληνική ναυτιλία, ύψους πέντε δισεκατομμυρίων δολαρίων, βοηθώντας με αυτό τον τρόπο την Ελλάδα στην δύσκολη περίοδο της οικονομικής κρίσης. Επίσης, θα αυξήσει τις επενδύσεις στον Σταθμό Εμπορευματοκιβωτίων στο λιμάνι του Πειραιά. Άλλωστε μην ξεχνάμε ότι αυτή την στιγμή η Κίνα είναι η πρώτη δύναμη στην κατανάλωση ενέργειας. Μεταξύ των 11 επιχειρηματικών συμφωνιών, που υπογράφηκαν ανάμεσα στις δυο χώρες, ξεχωρίζουν οι χρηματοδοτήσεις ύψους 260 εκατ. δολαρίων από μεγάλη κινεζική τράπεζα προς ελληνικές ναυτιλιακές εταιρείες για την κατασκευή πλοίων. Η Κύπρος είναι το μεγαλύτερο ευρωπαϊκό ναυτιλιακό κέντρο διαχείρισης και οι κινεζικές κρατικές τράπεζες, συμπεριλαμβανομένης της Τράπεζας Ανάπτυξης, εκδήλωσαν ήδη το έντονο ενδιαφέρον τους για την συγκεκριμένη συμφωνία. (εφ. «ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ», 2011).

Όσον αφορά τις τηλεπικοινωνίες ένα σημαντικό βήμα σε αυτό τον κλάδο είναι, η συμφωνία ανάμεσα στον παγκόσμιο κινεζικό κολοσσό της τηλεπικοινωνίας Huawei και τον ΟΤΕ (Οργανισμός Τηλεπικοινωνιών Ελλάδος). Επίσης μία ακόμα μεγάλη κινεζική εταιρεία τηλεπικοινωνιών, η ZTE, σκέφτεται να αναπτύξει δίκτυα στην Ελλάδα. Πρωταρχικός στόχος της Huawei είναι η περαιτέρω ισχυροποίηση της θέσης της στην ελληνική αγορά των τηλεπικοινωνιών τόσο το 2010 όσο και τα επόμενα χρόνια. Σε αυτό το πλαίσιο εξετάζεται η επέκταση των δραστηριοτήτων της στις τρεις εταιρείες κινητής τηλεφωνίας, τον ΟΤΕ, αλλά και τους εναλλακτικούς παρόχους. Πρόσφατα ανέλαβε το έργο εγκατάστασης του προηγμένου συστήματος Internet Protocol (IP) Multimedia Subsystem (IMS) του ΟΤΕ.

Η μητρική εταιρεία, η οποία μετρά μόλις 22 χρόνια ζωής, εκτιμά ότι το 2010 τα αποτελέσματά της θα αυξηθούν με ρυθμό της τάξης του 20%, εφόσον το 2009 έκλεισε με έσοδα 21,8 δισ. δολάρια και καθαρά κέρδη 2,7 δισ. δολάρια. (εφ. «CAPITAL», 2010)

Για να διαπιστωθεί πόσο μεγάλη είναι η εταιρεία πρέπει να αναφερθεί ότι έχει συμφωνίες με τους 45 από τους 50 μεγαλύτερους τηλεπικοινωνιακούς παρόχους παγκοσμίως, οι οποίοι αντιστοιχούν και στο 80% της τηλεπικοινωνιακής αγοράς. Σε παγκόσμιο επίπεδο, η εταιρεία κατατάσσεται στους 3 κορυφαίους κατασκευαστές

τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού από πλευράς εσόδων, ενώ διαθέτει τις λύσεις και τα προϊόντα της σε περισσότερες από 100 χώρες. («CAPITAL», 2010)

Η ZTE ξεκίνησε τις εμπορικές σχέσεις στη χώρα μας έναν χρόνο πριν, το 2004. Κάλυψε με εξοπλισμό ADSL 16 σημεία, συμπεριλαμβανομένων των κεντρικών εγκαταστάσεων του Ολυμπιακού Σταδίου, του IBC, του Κέντρου Τύπου και του Χωριού Τύπου, ενώ το 2005 δημιούργησε γραφείο αντιπροσωπείας. Η ZTE έχει εγκαθιδρύσει εμπορικές συνεργασίες με περισσότερους από 500 παρόχους σε 135 χώρες. Μεταξύ αυτών στην Ευρώπη συγκαταλέγονται οι συνεργασίες με τις Portugal Telecom, Romtelecom, BTC και άλλες, ενώ με την Globul έχει συμφωνηθεί μια στενή σχέση συνεργασίας σε βάθος. («CAPITAL», 2010)

Στον τομέα του real estate, έχουν γίνει, επίσης, θετικά βήματα. Μια επένδυση που είχε διακοπεί εδώ και χρόνια επαναπροσδιορίστηκε στο Μνημόνιο συμφωνιών μεταξύ Ελλάδας-Κίνας. Πρόκειται για την κατασκευή του εμπορικού και ξενοδοχειακού κέντρου Piraeus Plaza Center στη συμβολή της Λ. Κηφισού και Πειραιώς και η εμπλοκή της διεθνούς εμβέλειας κινεζικής κατασκευαστικής Beijing Chang Cheng Corporation Company (BCEGI), που αναλαμβάνει το σχεδιασμό, χρηματοδότηση, κατασκευή και διαχείριση μεγάλων έργων, ίσως καταστήσει αυτό το σχέδιο πραγματικότητα. Δυστυχώς όμως, το οικόπεδο δεν κατέστη εφικτό να οικοδομηθεί άμεσα, καθώς με τις εκσκαφές βρέθηκαν αρχαία. Οι εργασίες διεκόπησαν για περίπου δύο χρόνια και στη συνέχεια, αν και εκδόθηκε η άδεια οικοδομής, δεν προχώρησε η κατασκευή.

Ένα επίσης, σημαντικό έργο είναι η Πεζογέφυρα στο λιμάνι του Πειραιά. Αυτή η γέφυρα συνδέει το λιμάνι του Πειραιά με τον σταθμό του ΗΣΑΠ (Ηλεκτρικοί Σιδηρόδρομοι Αθηνών Πειραιώς). Η εξυπηρέτηση που παρέχει σε εκατομμύρια επιβατών κάθε χρόνο είναι πολύ μεγάλη όπως και το γεγονός ότι αυτή η Πεζογέφυρα ομορφαίνει την ευρύτερη περιοχή του Πειραιά και είναι το πρώτο από μια σειρά έργων, που θα αναβαθμίσουν την πόλη και την ευρύτερη περιοχή, σε ναυτιλιακό κέντρο, κέντρο πολιτισμού, κέντρο Υπηρεσιών, κέντρο διεθνών εκδηλώσεων. Αξίζει να σημειωθεί ότι πήρε διεθνές βραβείο αρχιτεκτονικής. (<http://www.apodimos.com>, 2006)

Πολλές είναι, επίσης, και οι κινέζικες εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην χώρα μας, εκτός από την COSCO, αλλά και το αντίθετο. Ελληνικές επιχειρήσεις δραστηριοποιούνται στην Κίνα και είναι αρκετές στον αριθμό. Η αχανής κινέζικη

αγορά διαθέτει πολλά πλεονεκτήματα για τους Έλληνες επενδυτές, μερικά από τα οποία είναι: το χαμηλό κόστος εργασίας, η τεράστια, βεβαίως, αγορά, η χαμηλή φορολογία, η αυξανόμενη αγοραστική δύναμη του κινέζου καταναλωτή, οι πολυπληθείς πρώτες ύλες, οι φορολογικές απαλλαγές, οι ανάγκες για όλα σχεδόν τα προϊόντα και τις υπηρεσίες και τα υλικά περιθώρια κόστους.

Αντιθέτως, τα μειονεκτήματα είναι η έλλειψη διαφάνειας σε νόμους και κανονισμούς, η πολιτική αστάθεια, η έλλειψη υποδομής, η έλλειψη προηγμένου εξοπλισμού και η αργή λήψη αποφάσεων από την κυβέρνηση.

Οι κυριότερες ελληνικές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην Κίνα είναι:

- ALPHA BANK, EURO BANK, (τράπεζες)
- S & B (Ο Όμιλος απαρτίζεται από θυγατρικές και συνδεδεμένες εταιρίες, με ορυχεία, εργοστάσια, εγκαταστάσεις και κέντρα διανομής σε περισσότερες από 20 χώρες και 5 ηπείρους),
- ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ ΜΑΡΜΑΡΑ, (εταιρεία η οποία εξάγει μάρμαρα)
- FOLIE-FOLIE, (εταιρεία με διάφορα γυναικεία και αντρικά αξεσουάρ)
- INTRALOT, (μια από τις κορυφαίες εταιρίες ολοκληρωμένων συστημάτων τυχερών παιχνιδιών & διαχείρισης συναλλαγών),
- INTRACOM, (δραστηριοποιείται στις τηλεπικοινωνίες, στην ηλεκτρονική διακυβέρνηση, στον τραπεζικό και επιχειρηματικό τομέα, στα ηλεκτρονικά αμυντικά συστήματα και στις κατασκευές),
- ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΚΡΗΤΗΣ, (εργοστάσιο στην Κρήτη το οποίο κατασκευάζει πλαστικά)
- ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, (είναι μια πρωτόπορος εταιρεία στην παροχή υπηρεσιών και στην παραγωγή και εμπορία προϊόντων τόσο για τη ναυτιλία, όσο και για τη βιομηχανία και το περιβάλλον).
- ΕΤΜΑ, (παράγει Πολυαμιδικά νήματα (Νάϋλον) ενώ μέχρι πρόσφατα παρήγε και νήματα Τεχνητής Μετάξης με τη μέθοδο της βισκόζης),
- TSAKOS SHIPPINK GROUP OF COMPANIES, (διαχειρίζεται και λειτουργεί ένα διαφοροποιημένο στόλο που αποτελείται από δεξαμενόπλοια, μεταφοράς εμπορευματοκιβωτίων και τα πλοία ξηρού φορτίου),
- COCOMAT (είναι μία από τις πιο κύριες κατασκευαστικές εταιρίες στρωμάτων στην Ευρώπη) και

- GOLD AIR (παρέχει ταξιδιωτικά πακέτα (μεμονωμένα η ομαδικά), ταξίδια κινήτρων και συμμετοχές σε συνέδρια του εξωτερικού, σε εταιρικούς πελάτες, ιδιώτες, επιστημονικές κοινότητες και άλλες ενδιαφερόμενες ομάδες).

Στην Ελλάδα, εκτός από την COSCO και τα πολλά σε αριθμό μαγαζιά που ανοίγουν στις ελληνικές πόλεις όλο και περισσότερο, δεν δραστηριοποιούνται άλλες κινέζικες επιχειρήσεις στο ελληνικό έδαφος.

Από την άλλη, τελευταία στοιχεία δείχνουν ότι οι ελληνικές επιχειρήσεις πηγαίνουν πολύ καλά και εκτός ελληνικού εδάφους. Για παράδειγμα η επιχείρηση «ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ ΜΑΡΜΑΡΑ» σημείωσε μεγάλη άνοδο επιδόσεων και είδε τις πωλήσεις της να ανεβαίνουν από τα 38,34, στα 66,1 εκατ. ευρώ και τα καθαρά αποτελέσματα από ζημίες 10 εκατ. ευρώ μετατράπηκαν σε κέρδη ύψους 2,89 εκατ. ευρώ. Άλλωστε όπως είδαμε σε προηγούμενη ενότητα, η Ελλάδα εξάγει σε μεγάλο βαθμό μάρμαρο στην κινέζικη αγορά. (ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 10, 2010).

Επιπροσθέτως, η εταιρεία «ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΚΡΗΤΗΣ», έχει αυξήσει τα κέρδη της και στο έδαφος της Κίνας. Η θυγατρική εταιρεία, «Shanghai Hi-Tech Plastics», έχει αυξήσει τα κέρδη της κατά 25% σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά. Αξίζει να επισημανθεί ότι, κατά τη διάρκεια του πρώτου εξαμήνου η κινεζική θυγατρική πέτυχε άνοδο πωλήσεων 101% έναντι του αντίστοιχου περυσινού διαστήματος και αύξηση κερδοφορίας 129%. (εφ. «ΗΜΕΡΗΣΙΑ», 2010).

Τον τελευταίο διάστημα, η τράπεζα «EYROBANK» σκοπεύει να επεκτείνει την δράση της, εκτός από την Κίνα, στην Ινδία αλλά και στην Κύπρο. (εφ. «ΤΑ ΝΕΑ», 2011).

Γενικά, έχουν γίνει αρκετές συμφωνίες μεταξύ Κίνας και Ελλάδας όσον αφορά τις επιχειρήσεις. Θετικά είναι τα πρώτα αποτελέσματα της επίσκεψης της ελληνικής επιχειρηματικής αποστολής στην Κίνα. Συνολικά πραγματοποιήθηκαν πάνω από 400 συναντήσεις μεταξύ Ελλήνων και Κινέζων επιχειρηματιών στο Πεκίνο και στη Σαγκάη.

Μεταξύ άλλων πρέπει να αναφέρουμε ότι, συμφωνήθηκε η συμμετοχή των κινεζικών προϊόντων στη Διεθνή Έκθεση της Θεσσαλονίκης, ενώ έχει δημιουργηθεί διάυλος επικοινωνίας μεταξύ Κίνας και HELEXPO. Να σημειωθεί ότι η κινεζική πλευρά έδειξε ιδιαίτερο ενδιαφέρον συμμετοχής στην κλαδική έκθεση μαρμάρων.

Ακόμα, ο ΕΛΚΕ (Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας), ο ΟΠΕ (Ελληνικός Οργανισμός Ελληνικού Εμπορίου) και το ΤΕΕ (Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας) έχουν πετύχει καλές επαφές με κινεζικές επιχειρήσεις. Η μεταφορά

τεχνογνωσίας εκ μέρους του Τεχνικού Επιμελητηρίου στον επικείμενο σχεδιασμό αναπτυξιακών ζωνών στην Κίνα και σε θέματα βιολογικού καθαρισμού προσέλκυσε το ενδιαφέρον της κινεζικής πλευράς. (εφ. «EUROTODAY», 2005).

Αλλά και ο Λιμένας Θεσσαλονίκης πέτυχε 7 συναντήσεις, κατά τις οποίες ενθάρρυνε την επένδυση κινεζικών κεφαλαίων για τον εκσυγχρονισμό (χρήση containers) και τα logistics του λιμένα.

Πολλά υποσχόμενες είναι οι επαφές της ΣΕΚΑΠ (Συμβούλιο Εκπαιδευτικής Αξιολόγησης – Πιστοποίησης) με Κινέζους επιχειρηματίες σχετικά με την εξαγωγή του βιοφίλτρου. Η ελληνική πλευρά προτείνει να δοθεί ως υπεργολαβία η κατασκευή εξαρτήματος του φίλτρου στην Κίνα και να γίνει ποσοστιαία χρέωση σε κάθε τσιγάρο που πωλείται αλλά προτείνει επίσης την επανέναρξη της εξαγωγής καπνών από την Ελλάδα στην Κίνα για την διασφάλιση της ποιότητας του προϊόντος.

. Επιπλέον, η εταιρία συσκευασίας ΕΣΠΕΤ (Εθνικό Συμβούλιο Πολιτικής Ελέγχου Τροφίμων) έκλεισε 4 συμφωνίες με τους Κινέζους όπως και η εταιρεία Protecta η οποία είναι η μεγαλύτερη βιομηχανία ξύλινων κουφωμάτων και κατεργασίας προϊόντων ξύλου στα Βαλκάνια.

Έγινε ελληνική πρόταση από την εταιρεία Θεοχαράκης, την επίσημη αντιπροσωπεία αυτοκινήτων NISSAN στην Ελλάδα, για συναρμολόγηση αυτοκινήτων στην Ελλάδα, η οποία περιλαμβάνει τον εκσυγχρονισμό των εγκαταστάσεων με κινεζικά κεφάλαια. Η κινεζική πλευρά ζήτησε περιθώριο 2-3 χρόνων για να μελετήσει το επιχειρηματικό σχέδιο.

Επιπροσθέτως, οι εταιρείες ALUCOM (εταιρία κατασκευής κουφωμάτων αλουμινίου και εμπορίας οικοδομικών υλικών, πλακιδίων, και ειδών υγιεινής) και η ALUMIL (εταιρεία με προϊόντα αλουμινίου) αλλά και τρεις ακόμα ελληνικές εταιρείες για την εξαγωγή λαδιού και ελιών, σχεδιάζουν συνεργασία με την αγορά της Κίνας (εφ. «EUROTODAY», 2005).

Δυστυχώς, όμως, υπάρχουν κάποια εμπόδια που καθυστερούν την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας στις ελληνικές επιχειρήσεις και αυτά είναι:

- a) Η Κίνα δεν ευνοεί τις βραχυπρόθεσμες επενδύσεις, καθώς η προσέγγιση της κινεζικής αγοράς απαιτεί χρόνο και χρήμα.
- b) Η γεωγραφική απόσταση που χωρίζει τις δύο χώρες είναι πολύ μεγάλη.
- c) Υπάρχουν μεγάλες διαφορές στην επιχειρηματική νοοτροπία, στην επικοινωνία και στον πολιτισμό.

d) Οι δαπάνες εξαγωγών είναι αρκετά υψηλή για την ελληνική εξαγωγική επιχείρηση, ενώ οι απαιτήσεις της κινέζικης αγοράς είναι αρκετά πολύπλοκες σε όρους ποιότητας, ανταγωνιστικότητας, τιμής και ποσοτήτων.

Φυσικά, πρέπει να αναφερθούν και τα πολλά κινέζικα μαγαζιά με είδη ρουχισμού, υποδημάτων, παιχνιδιών και άλλων ειδών προϊόντων που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα και αυξάνονται όλο και περισσότερο στην ελληνική αγορά. Μην ξεχνάμε, πως τα περισσότερα προϊόντα που πωλούνται ακόμα και στα ελληνικά μαγαζιά έχουν χώρα προέλευσης την Κίνα και πωλούνται σε εξευτελιστικές τιμές. Αυτό έχει προκαλέσει πρόβλημα στους έλληνες καταστηματάρχες, χωρίς αυτό να σημαίνει, βέβαια ότι και τα κινέζικα μαγαζιά δεν αντιμετωπίζουν προβλήματα, ειδικά τώρα, την περίοδο της οικονομικής κρίσης. Πολλά κινέζικα μαγαζιά έχουν αρχίσει να κλείνουν. Έτσι, οι Κινέζοι επιχειρηματίες είδαν τον τζίρο τους να μειώνεται κατά 30% έως 50%. Από τα κινέζικα μαγαζιά που δουλεύουν γύρω από την Ομόνοια, έκλεισε περίπου το 10%. (εφ. ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, 2010)

Επίσης, η εταιρεία COSCO, με κάποια συγκεκριμένα σχέδια που θα υλοποιήσει, επιδιώκει να πετύχει αύξηση των κερδών της, τόσο για την ίδια όσο και για την Ελλάδα, ανοίγοντας τον δρόμο για νέες επενδύσεις και από άλλες κινεζικές εταιρείες. Τα σχέδια αυτά είναι:

- Με διάφορες ενέργειες που θα υλοποιηθούν η εταιρεία έχει σκοπό να καταστήσει τον Πειραιά και να μετεξελιχθεί στο μεγαλύτερο διαμετακομιστικό Κέντρο της Ανατολικής Μεσογείου που θα λειτουργεί ως πύλη των ασιατικών προϊόντων.
- Ανάμεσα στις πρώτες συνεργασίες της Cosco ήταν η συμφωνία που υπέγραψε με τον Ομίλο ΕΛΓΕΚΑ, μέσω της θυγατρικής του Diakinisi S.A. Η συμφωνία αφορά την εκτέλεση έργου φορτοεκφορτώσεων και διακίνησης των εμπορευματοκιβωτίων που καταφθάνουν στο λιμάνι του Πειραιά.
- Ένας, επίσης, από τους άμεσους στόχους των Κινέζων, ο οποίος αναφέρθηκε λίγο παραπάνω, είναι η κατασκευή του Εμπορευματικού Κέντρου στο Θριάσιο, μέσω διεθνούς διαγωνισμού, που θεωρούν ότι το εμπορευματικό κέντρο Θριασίου μπορεί να συμβάλει στην περαιτέρω ανάπτυξη του εμπορικού λιμένα.

- Ένας ακόμη τομέας στον οποίο μπορεί μελλοντικά να υπάρξουν κινήσεις της COSCO, είναι οι κατασκευές ναυπηγιών, κυρίως διότι κρίνεται αναγκαία η ύπαρξη ποιοτικής επισκευαστικής βάσης κοντά στον εμπορικό λιμένα για να αντιμετωπίζονται ανάγκες των πλοίων που θα μεταφέρουν τα φορτία. (εφ. «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ», 2010).

Πρέπει, επίσης, να τονίσουμε ότι, η Jac Motors, μία από τις μεγαλύτερες αυτοβιμηχανίες της Κίνας σκοπεύει να δημιουργήσει μέχρι το 2012 κέντρο διανομής αυτοκινήτων και ανταλλακτικών της για όλη την Ευρώπη και την Τουρκία. Η εν λόγω επένδυση θα αφορά τη δεύτερη μεγαλύτερη ύστερα από αυτή της Cosco, βάζοντας ξανά την Ελλάδα στον παγκόσμιο χάρτη της αυτοκινητοβιομηχανίας έπειτα από δεκαετίες. (Εφημερίδα «ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ», 2010). Επίσης, προβλέπονται συναντήσεις με τρεις κινεζικές τράπεζες, την China Development Bank, την Bank of China και την China EXIM Bank, αφού στόχος της ελληνικής κυβέρνησης είναι να αυξήσει τις γραμμές χρηματοδότησης προς τους Έλληνες εφοπλιστές. («CAPITAL», 2010)

Όσον αφορά σε άλλου είδους επενδύσεις, η Κίνα έχει πρόθεση να προχωρήσει σε νέες αγορές ελληνικών ομολόγων στο μέλλον, όπως εξέφρασε ο πρωθυπουργός της χώρας. Όπως ανέφερε, ήδη το Πεκίνο έχει στην κατοχή του ελληνικά ομόλογα και σκοπεύει να αγοράσει και καινούργια. Άλλωστε η Κίνα έχει σκοπό να καταβάλλει προσπάθεια, ώστε να βοηθήσει τις χώρες της Ευρωζώνης, ανάμεσά τους και την Ελλάδα να ξεφύγουν από την οικονομική κρίση. (εφ. «ΕΘΝΟΣ», 2010)

Επιπλέον, το επιχειρηματικό Συμβούλιο Ελλάδας-Κίνας έχει προσκαλέσει στις αρχές Νοεμβρίου στην Ελλάδα τον πρόεδρο του Χρηματιστηρίου της Σαγκάης θεωρώντας ότι η συνεργασία με το Χρηματιστήριο της Σαγκάης, η οποία μόλις ξεκίνησε, έχει ευοίωνες προοπτικές ανάπτυξης. Η επίσκεψη του προέδρου ενός από τα κορυφαία χρηματιστήρια του κόσμου έχει προκαλέσει το ενδιαφέρον του ελληνικού επιχειρηματικού κόσμου, σε συνδυασμό με το ενδιαφέρον που υπάρχει για τη γενικότερη πορεία της κινεζικής οικονομίας.

Στη διάρκεια των συζητήσεων ανάμεσα στις δύο πλευρές φαίνεται ότι ξεχωρίζουν ο διπλασιασμός των εξαγωγών στα 8 δις δολάρια από τα 4 δις που είναι σήμερα. Πρόκειται κυρίως για αγροτικά προϊόντα υψηλής ποιότητας όπως το κρασί και το ελαιόλαδο, καθώς και άλλα αγαθά όπως δομικά υλικά, φάρμακα, δερμάτινα και γούνες (εφ. «ΤΑ ΝΕΑ», 2010). Επίσης, η Κίνα είναι διατεθειμένη να διπλασιάσει τις εισαγωγές ελληνικών προϊόντων, μέσα σε μια πενταετία σε 8 δις δολάρια και να



ενθαρρύνει την Ελλάδα να διευρύνει το εμπόριο προς την Κίνα ώστε οι εμπορικές ανταλλαγές να αναπτυχθούν ισορροπημένα και βιώσιμα. (εφ. «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ», 2010)

Επίσης, συζητούνται και δύο ακόμα συμφωνίες για δανειοδότηση ελληνικών επιχειρήσεων από τραπεζικά ιδρύματα του εξωτερικού. Η μία συμφωνία, που υπεγράφη από την κινεζική Τράπεζα Ανάπτυξης και την Τράπεζα Κύπρου, αφορά εκτός από την από κοινού χρηματοδότηση επενδυτικών σχεδίων στους τομείς της ναυτιλίας, και την χρηματοδότηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και στην εκτέλεση μεγάλων έργων υποδομής. Πρόκειται για την πρώτη κίνηση της Τράπεζας Κύπρου στην κινεζική τραπεζική αγορά, και αναμένεται να ενισχύσει τους οικονομικούς δεσμούς Κύπρου-Ελλάδας και Κίνας με την ναυτιλία να συγκεντρώνει το ενδιαφέρον και των τριών πλευρών. (εφ. «ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ», 2011).

Όπως είδαμε παραπάνω, η Κίνα και η Ελλάδα έχουν αναπτύξει πολύ την σχέση τους στον τομέα των επενδύσεων και τα γεγονότα δείχνουν ότι, η συνεργασία τους ενδέχεται να αναπτυχθεί ακόμα περισσότερο στο άμεσο μέλλον.

### **3. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ-ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ**

Η Κίνα όπως είδαμε στα προηγούμενα μέρη της εργασίας είναι μία από τις λίγες χώρες της Ασίας που γνώρισαν τεράστια οικονομική ανάπτυξη. Με τη εργασία αυτή, προσπαθήσαμε να αναλύσουμε πως μια τόσο τεράστια οικονομικά χώρα μπορεί να αναπτύξει σχέσεις με μια πολύ μικρότερη της χώρα και από άποψη πληθυσμού αλλά και από οικονομικής απόψεως. Αφενός η γεωγραφική θέση της χώρας και αφετέρου οι πολυετείς εμπορικές σχέσεις των δύο εθνών δίνουν τον τόνο της επαφής τους. Σε αυτά τα δύο βασικά στοιχεία μπορούμε να προσθέσουμε και την παράμετρο της ιστορίας των δυο χωρών.

Οι Έλληνες αρχίζουν σταδιακά να αποκτούν σχέσεις με τους Κινέζους. Στην αρχή διστακτικά αλλά στην πορεία ανακαλύπτουν πως έχουν πολλά κοινά μαζί τους, κυρίως στην εμπορική κουλτούρα, αφού και οι δύο λαοί έχουν μέσα τους έντονο το στοιχείο της συναλλαγής και του εμπορίου.

Μπόρεσε, όμως, η Κίνα να βοηθήσει και να στηρίξει την Ελλάδα οικονομικά στην δύσκολη περίοδο της οικονομικής κρίσης; Και, κατά πόσο βοήθησε η Ελλάδα την Κίνα σε αυτούς τους χαλεπούς καιρούς που βιώνει ο κόσμος;

Όπως παρατηρήσαμε από την εργασία, η Κίνα και η Ελλάδα συνεργάζονται πολύ θετικά και αυτή η συνεργασία γίνεται όλο και πιο επικοδομική. Οι δυο χώρες προσπαθούν όλο και περισσότερο να βελτιώσουν την μεταξύ τους σχέσεις, όχι μόνο για το συμφέρον της χώρας με την οποία έχουν συνεργασία αλλά και για δικό τους συμφέρον. Ομολογουμένως, η βοήθεια της Κίνας προς την Ελλάδα τόσο από άποψη εμπορικού ισοζυγίου όσο και από άποψη επενδύσεων, δεν θα μπορούσε παρά να βοηθήσει την Ελλάδα οικονομικά. Σε καμία περίπτωση, όμως, δεν θα πρέπει η Ελλάδα να στηρίζεται στην κινέζικη βοήθεια. Πρέπει με τις δικές της δυνάμεις να ξεφύγει από το πρόβλημα της οικονομικής κρίσης. Ενδεχομένως, η Κίνα δεν έχει σταματήσει να βοηθάει την Ελλάδα, ειδικά αυτή την δύσκολη εποχή που η οικονομία της χώρας είναι σε άσχημη κατάσταση. Η Κίνα, όπως έχει αναφερθεί σε προηγούμενη ενότητα, θα παροτρύνει τις εγχώριες εταιρείες να αυξήσουν τις εισαγωγές από την Ελλάδα, ειδικότερα αυτές των τροφίμων και δομικών υλικών, και να επενδύσουν στη χώρα.

Η Κίνα είναι, σαφώς σε καλύτερη οικονομική κατάσταση από την Ελλάδα, αν και αυτό δεν σημαίνει ότι δεν αντιμετωπίζει προβλήματα, όπως τα προβλήματα του πληθωρισμού και της ανεργίας που είδαμε πιο πάνω.

Η Κίνα προσπαθεί συνεχώς να βελτιώσει την οικονομία της. Η συνεργασία της με την Ελλάδα έχει βοηθήσει πολύ σε αυτό καθώς, είναι πολύ θετικό βήμα το γεγονός ότι, μερικές ελληνικές επιχειρήσεις θα συνεργαστούν με την κινέζικες και το γεγονός επίσης, ότι, η Κίνα θα διπλασιάσει τον όγκο των εμπορικών της συναλλαγών με την Ελλάδα και θα επενδύσει σε ελληνικά ομόλογα. Επομένως, θα διπλασιάσει ακόμα περισσότερο τα έσοδα της.

Η Κίνα και η Ελλάδα, όπως αναφέρθηκε στα προηγούμενα μέρη της εργασίας έχουν αναπτύξει αρκετά τις οικονομικές τους σχέσεις. Στον τομέα των εμπορικών συναλλαγών είδη έχουν εισαγωγές και εξαγωγές σε βασικά γεωργικά προϊόντα όπως σε έλαια και λίπη, σε φρούτα και λαχανικά. σε δέρματα και φυσικές υφαντικές ίνες αλλά και σε πλήθος άλλων προϊόντων όπως σε ορυκτά και μέταλλα και σε άλλα. Ικανοποιητική είναι και η εμπορική μας συναλλαγή και στον τομέα των υπηρεσιών όπως στον τουρισμό, στις θαλάσσιες μεταφορές και στα τουριστικά. Αλλά και στον τομέα των συναλλαγών υπάρχουν θετικά στοιχεία εφόσον οι επενδύσεις συνεχίζονται ανάμεσα στις δυο χώρες. Μην ξεχνάμε ότι εκτός από την αγορά των ομολόγων και την αύξηση των εξαγωγών που προβλέπει η Κίνα, σχεδιάζει την από κοινού χρηματοδότηση επενδυτικών σχεδίων στους τομείς της ναυτιλίας, και την χρηματοδότηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και στην εκτέλεση μεγάλων έργων υποδομής.

Ενώ, όμως, η συνεργασία Κίνα-Ελλάδας κυμαίνεται σε θετικά πλαίσια, η υπόλοιπη Ευρώπη, λέγεται ότι, ερμηνεύουν τη βοήθεια της Κίνας προς τη μικρή Ελλάδα ως καταστροφική για το γόητρο και τη βιωσιμότητα της ίδιας της Ευρωζώνης. Η Κίνα δεν παύει να αντιμετωπίζεται από την Ευρώπη με καχυποψία. Έχει ειπωθεί από επίσημα πρόσωπα ότι τα βαθύτερα αίτια της χρηματοοικονομικής κρίσης βρίσκονται στο οικονομικό μοντέλο της Κίνας.

Εν τέλει, δεν παύουν η Ελλάδα και η Κίνα να έχουν μία εποικοδομητική οικονομική σχέση που αυξάνεται όλο και περισσότερο. Επάνω σε αυτή τη σχέση χτίζεται ένα ευρύ φάσμα εμπορικών συναλλαγών που επί πολλά χρόνια παραμένει αθέατο. Οι Κινέζοι έχουν βρει έναν αξιόπιστο συνεργάτη και οι Έλληνες μια αχανή χώρα που χρειάζεται σχεδόν τα πάντα για τις ανάγκες του τεράστιου πληθυσμού της. Ας ελπίσουμε ότι αυτή η σχέση θα συνεχίσει να είναι θετική ανάμεσα στις δυο χώρες.

## **ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**

1. CAPITAL.GR , *Κρίσιμες επαφές COSCO-Κυβέρνησης στην Κίνα*, στην διεύθυνση <http://www.capital.gr/news.asp?id=1140270>
2. CAPITAL.GR *Όταν ο δράκος εισέβαλλε στην Ελλάδα*, Ημερομηνία δημοσίευσης 14 Αυγούστου 2010, στην διεύθυνση <http://www.capital.gr/news.asp?id=1029131>
3. CAPITAL.GR, *Η Κίνα αναθεωρεί την ανάπτυξη του ΑΕΠ του 2009 στο 9,1%*, Ημερομηνία καταχώρησης 2/7/2010 στην διεύθυνση <http://www.capital.gr/News.asp?id=1003820>
4. CHINA EMBASSY, *Κοινή δήλωση συνολικής στρατηγικής εταιρικής σχέσης μεταξύ της λαϊκής δημοκρατίας της Κίνας και της ελληνικής δημοκρατίας*, Ημερομηνία καταχώρησης 19 Ιανουαρίου 2006, στην διεύθυνση <http://gr.china-embassy.org/eng/xwdt/t259571.htm>
5. Gilpin R. (2002), *Η πρόκληση του παγκόσμιου καπιταλισμού, Η παγκόσμια οικονομία τον 21<sup>ο</sup> αιώνα*, Εκδόσεις Ποιότητα- Princeton University Press σελ. 354-356
6. OECD (2010), *Πίνακες για τα ποσοστά πληθωρισμού και ανεργίας της Ελλάδας* στην διεύθυνση [http://www.oecd.org/country/0,3731,en\\_33873108\\_33873421\\_1\\_1\\_1\\_1\\_1,00.html](http://www.oecd.org/country/0,3731,en_33873108_33873421_1_1_1_1_1,00.html)
7. TRADING ECONOMICS, *Ισοζύγιο Αγαθών και Υπηρεσιών Ελλάδας*, στην διεύθυνση <http://www.tradingeconomics.com/economics/balance-of-trade.aspx?symbol=grd>
8. TRADING ECONOMICS, *Πίνακες για την οικονομική κατάσταση της Κίνας*, στην διεύθυνση, <http://www.tradingeconomics.com/china/indicators/>
9. ΑΠΟΔΗΜΟΣ, *Τα ελληνικά λιμάνια και η συνεργασία με τους φορείς της ανατολής, στηρίζουν την ελληνική οικονομία*, Ημερομηνία δημοσίευσης 2006, στην διεύθυνση [http://www.apodimos.com/arthra/06/Aug/TA\\_ELLINIKA\\_LIMANIA\\_STHRIZOYN\\_THN\\_ELLHNIKH\\_OIKONOMIA/index.htm](http://www.apodimos.com/arthra/06/Aug/TA_ELLINIKA_LIMANIA_STHRIZOYN_THN_ELLHNIKH_OIKONOMIA/index.htm)
10. Αποστολόπουλος Θ. (2003), *ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ*, Εκδόσεις: Σύγχρονη Εκδοτική
11. ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΟ ΠΕΚΙΝΟ, *Η ΑΓΟΡΑ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ ΣΤΗΝ Λ.Δ ΤΗΣ ΚΙΝΑΣ*, Διεύθυνση [http://www.agora.mfa.gr/appdata/documents/ereunes\\_agoras/elaiolado/china.pdf](http://www.agora.mfa.gr/appdata/documents/ereunes_agoras/elaiolado/china.pdf)
12. ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ, *Δελτίο Τύπου της ΕΣΕΕ για παραεμπόριο και προϊόντων απομιμήσεων*, Ημερομηνία καταχώρησης 22/10/2010 στην διεύθυνση <http://www.esee.gr/page.asp?id=3251>
13. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ «EUROTODAY», *Κίνα: Σειρά συμφωνιών για ελληνικές επιχειρήσεις*, Ημερομηνία δημοσίευσης 01/12/05, στην διεύθυνση <http://www.euro2day.gr/article/91922/ArticleDetails.aspx>
14. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ «EXPRESS», *Δεύτερη ισχυρότερη οικονομία του κόσμου η Κίνα το 2010*, Ημερομηνία καταχώρησης 25/12/09 στην διεύθυνση [http://www.express.gr/news/diethnisoz\\_oikonomia/248253oz\\_20091225248253.php3](http://www.express.gr/news/diethnisoz_oikonomia/248253oz_20091225248253.php3)

15. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ «EXPRESS», *Η Κίνα θεωρεί την Ελλάδα «πύλη» της στην Ευρώπη*, Ημερομηνία καταχώρησης 04/10/10 στην διεύθυνση [http://www.express.gr/news/finance/360605oz\\_20101004360605.php3](http://www.express.gr/news/finance/360605oz_20101004360605.php3)
16. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ «EXPRESS», *Το κατά κεφαλήν ΑΕΠ ανά περιφέρεια στην Ελλάδα το 2007*, Ημερομηνία καταχώρησης 18/02/10, στην διεύθυνση [http://www.express.gr/news/finance/268007oz\\_20100218268007.php3](http://www.express.gr/news/finance/268007oz_20100218268007.php3)
17. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ «ΤΟ ΒΗΜΑ», *605.277 ΟΙ ΑΝΕΡΓΟΙ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ*, Ημερομηνία καταχώρησης 14/5/2010, στην διεύθυνση <http://www.tovima.gr/finance/finance-news/article/?aid=331614>
18. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ «ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ», *Ζεστό χρήμα από Κίνα σε ναυτιλία, ανανεώσιμες, έργα*, Ημερομηνία δημοσίευσης 21 Ιανουαρίου 2011, στην διεύθυνση <http://www.enet.gr/?i=news.el.article&id=243550>
19. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ «ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ», *Ζεστό χρήμα από Κίνα σε ναυτιλία, ανανεώσιμες, έργα*, Ημερομηνία δημοσίευσης Παρασκευή 21 Ιανουαρίου 2011, στην διεύθυνση <http://www.enet.gr/?i=news.el.article&id=243550>
20. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ «ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ», *Η JAC MOTORS στην Ευρώπη μέσω Ελλάδας*, Ημερομηνία δημοσίευσης 20/7/2010, στην διεύθυνση <http://www.e-go.gr/wmotors/articles.asp?catid=15824&subid=2&pubid=3569002>
21. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ «ΗΜΕΡΗΣΙΑ», *Με κατασχέσεις απειλείται στο εξωτερικό ο ΕΟΤ*, Ημερομηνία δημοσίευσης 5/12/2009, στην διεύθυνση <http://www.imerisia.gr/article.asp?catid=13901&subid=2&pubid=22607139>
22. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ «ΗΜΕΡΗΣΙΑ», *Πλαστικά Κρήτης: Η «άνθιση» των θυγατρικών στο εξωτερικό απογειώνει τα μεγέθη*, Ημερομηνία δημοσίευσης 9/11/2010, στην διεύθυνση <http://www.imerisia.gr/article.asp?catid=12583&subid=2&pubid=74941151>
23. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ», *Κατεβάζουν ρολά κινεζικά καταστήματα*, Ημερομηνία δημοσίευσης 10-10-2010, στην διεύθυνση [http://news.kathimerini.gr/4dcgi/w\\_articles\\_ell\\_2\\_10/10/2010\\_418215](http://news.kathimerini.gr/4dcgi/w_articles_ell_2_10/10/2010_418215)
24. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ», *Κινεζική στήριξη στην ελληνική οικονομία*, Ημερομηνία δημοσίευσης 03/10/2010, στην διεύθυνση [http://news.kathimerini.gr/4dcgi/w\\_articles\\_politics\\_100019\\_03/10/2010\\_417406](http://news.kathimerini.gr/4dcgi/w_articles_politics_100019_03/10/2010_417406)
25. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ», *Πώς η οικονομία της Κίνας ξεπέρασε αυτήν της Ιαπωνίας*, Ημερομηνία καταχώρησης **21/08/2010** στην διεύθυνση [http://news.kathimerini.gr/4dcgi/w\\_articles\\_economyvgor\\_1\\_21/08/2010\\_412127](http://news.kathimerini.gr/4dcgi/w_articles_economyvgor_1_21/08/2010_412127)
26. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ», *Στα υψηλά τριακονταετίας η ανεργία στην Κίνα*, Ημερομηνία καταχώρησης 21/01/2009 στην διεύθυνση [http://news.kathimerini.gr/4dcgi/w\\_articles\\_economyvgor\\_1\\_21/01/2009\\_300059](http://news.kathimerini.gr/4dcgi/w_articles_economyvgor_1_21/01/2009_300059)
27. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ», *Τα επόμενα σχέδια του κάπτεν Γουέι και της Cosco στην Ελλάδα*, Ημερομηνία δημοσίευσης 23/05/2010, στην διεύθυνση [http://news.kathimerini.gr/4dcgi/w\\_articles\\_economyvexix\\_2\\_23/05/2010\\_402043](http://news.kathimerini.gr/4dcgi/w_articles_economyvexix_2_23/05/2010_402043)
28. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ», *Τουριστικό κύμα από Ασία ξεχύνεται στην Ευρώπη*, Ημερομηνία δημοσίευσης, 11/11/2006, στην διεύθυνση [http://news.kathimerini.gr/4dcgi/w\\_articles\\_world\\_104728\\_11/11/2006\\_204964](http://news.kathimerini.gr/4dcgi/w_articles_world_104728_11/11/2006_204964)
29. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ «ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ», *Στην τρίτη θέση των τουριστικών προορισμών η Κίνα*, Ημερομηνία δημοσίευσης 7/2/2010, στην διεύθυνση <http://www.naftemporiki.gr/video/video.asp?id=34056>

30. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ «ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 10», Κυριακίδης: *Βλέπει άνοδο κερδών το 2010*, Ημερομηνία δημοσίευσης 29 Μαρτίου 2010, στην διεύθυνση <http://www.sofokleous10.gr/portal2/epixeiriseis/epixeiriseis/-----2010-2010032921508/>
31. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ «ΤΑ ΝΕΑ», *5 δις. στα πανιά της ναυτιλίας*, Ημερομηνία δημοσίευσης Δευτέρα 4 Οκτωβρίου 2010, στην διεύθυνση <http://www.tanea.gr/default.asp?pid=2&ct=1&artid=4597263>
32. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ «ΤΑ ΝΕΑ», *Επέκταση της EUROBANK, Ινδία και Κίνα*, Ημερομηνία δημοσίευσης 8 Φεβρουαρίου 2011, στην διεύθυνση <http://www.tanea.gr/default.asp?artid=4617174&ct=3&pid=2>
33. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ «ΤΟ ΒΗΜΑ» *ΕΞΕΛΙΞΗ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΕΡΓΙΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ*, Ημερομηνία καταχώρησης Πέμπτη 27 Αυγούστου 2009, στην διεύθυνση <http://www.tovima.gr/opinions/article/?aid=285301>
34. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ «ΤΟ ΒΗΜΑ», *Αισιοδοξία για το πληθωρισμό στην Κίνα - Ανατιμάται το γουάν*, Ημερομηνία καταχώρησης 30/12/2010 στην διεύθυνση <http://www.tovima.gr/finance/article/?aid=375532>
35. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ «ΤΟ ΒΗΜΑ», *Η Κίνα ξεπέρασε τις ΗΠΑ σε αγοραστική δύναμη*, Ημερομηνία καταχώρησης 14/01/2011 στην διεύθυνση <http://www.tovima.gr/finance/article/?aid=378138>
36. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ «ΤΟ ΒΗΜΑ», *Οι ανισορροπίες της παγκόσμιας οικονομίας και οι καινούργιοι πρωταγωνιστές*, Ημερομηνία καταχώρησης 09/01/2005 στην διεύθυνση <http://www.tovima.gr/finance/article/?aid=146482>
37. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ «ΤΟ ΒΗΜΑ», *Οι Κινέζοι φτιάχνουν τον νέο ταξιδιωτικό χάρτη στην Ευρώπη*, Ημερομηνία δημοσίευσης Κυριακή 30 Ιανουαρίου 2011, στην διεύθυνση <http://www.tovima.gr/finance/finance-news/article/?aid=381394>
38. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ «ΤΟ ΒΗΜΑ», *Υπέγραψαν πρωτόκολλο συνεργασίας στον τομέα του τουρισμού*, Ημερομηνία δημοσίευσης Τρίτη 19 Οκτωβρίου 2010, στην διεύθυνση <http://www.tovima.gr/finance/article/?aid=361717>
39. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ «ΤΟ ΕΘΝΟΣ», *Τα ελληνικά ομόλογα βγαίνουν από την καραντίνα*, Ημερομηνία δημοσίευσης 4/10/2010, στην διεύθυνση <http://www.ethnos.gr/article.asp?catid=11379&subid=2&pubid=34598948>
40. Παναγιωτόπουλος Β. (2004), *Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ 1770-2000*, Εκδόσεις: Ελληνικά Γράμματα, 9<sup>ος</sup> ΤΟΜΟΣ, Σελ. 59-85
41. Παναγιωτόπουλος Β. (2004), *Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ 1770-2000*, Εκδόσεις: Ελληνικά Γράμματα, 10<sup>ος</sup> ΤΟΜΟΣ, Σελ. 65-99
42. ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΣΤΟ ΠΕΚΙΝΟ, *ΔΙΜΕΡΕΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΛΛΑΔΑΣ-ΚΙΝΑΣ, 2010*, Ημερομηνία δημοσίευσης Φεβρουάριος 2011, Διεύθυνση <http://www.agora.mfa.gr/agora/images/docs/rad0A699Bilateral%20Trade%20-%20Investments%202010.pdf>
43. ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ, *Ισοζύγιο υπηρεσιών Ελλάδας, Ετήσια στοιχεία*, διεύθυνση [http://www.bankofgreece.gr/BoGDocuments/Ισοζύγιο\\_Υπηρεσιών-Ετήσια\\_στοιχεία.xls](http://www.bankofgreece.gr/BoGDocuments/Ισοζύγιο_Υπηρεσιών-Ετήσια_στοιχεία.xls)
44. Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, *Εμπορικό Ισοζύγιο Αγροτικών προϊόντων Ελλάδας-Κίνας 2001-2009*, Λεωνίδας Σπανέλλης, δημοσίευση στην διεύθυνση [http://www.minagric.gr/greek/agro\\_pol/Stat\\_analysis/China\\_Trade\\_Report\\_01-09.pdf](http://www.minagric.gr/greek/agro_pol/Stat_analysis/China_Trade_Report_01-09.pdf)
45. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ, *Οικονομία της Κίνας και διμερείς οικονομικές σχέσεις Ελλάδας-Κίνας*

46. Χριστόπουλος Αντώνης (2006), *Η ραγδαία πολιτική και οικονομική άνοδος της Κίνας και η επιπτώσεις για την παγκόσμια πολιτική και οικονομική σκηνή*, σελ. 8- 16